అభిషేకప్రకరణమ్.

అస్యశ్రీరుద్రస్యప్రశ్న స్యానుష్టుప్ఛందః అఘోరఋషిఃసం కర్షణస్వరూపో యోసావాదిత్యః పరమపురుష స్సఏష రుద్రోదేవతా అగ్నిక్రతుచరమాయామిష్టకాయాగ్ం శతరుద్రీయే (అథవాఏకదశ రుద్రీయె) జపాభిషేకే వినియోగః। సకలస్య రుద్రాధ్యాయస్య శ్రీరు ద్రోదేవతా। ఏకా గాయత్రీఛన్దః। తిస్రోనుష్టుభ స్త్రిస్రః పఙ్క్తయస్స ప్తానుష్టుభోద్వే జగత్యౌ పరమేష్ఠిఋషిః।శ్రీఉమామహేశ్వర ప్రసాదసి ద్ధ్యర్థే జపాభిషేకే వినియోగః॥ నమశ్శంభవేచ అగ్నిహోత్రాత్మనే అంగుష్ఠాభ్యాం నమః। మయోభవేచ దర్శపూర్ణమాసాత్మనే తర్జనీ భ్యాంనమః। నమశ్శంకరాయచ చాతుర్మాస్యాత్మనే మధ్యమాభ్యాం నమః। మయస్కరాయచ నిరూఢపశుబంధాత్మనే అనామికాభ్యాం నమః। నమశ్శివాయచ జ్యోతిష్టోమాత్మనే కనిష్ఠికాభ్యాంనమః। నమ శ్శివతరాయచ సర్వక్రత్వాత్మనే కరతలకరపృష్ఠాభ్యాంనమః ఏవం హృదయాది న్యాసః। భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః॥ధ్యానమ్.

శ్లో॥ ఆపాతాళనభస్థలాంతభువన బ్రహ్మాండమావిస్ఫుర
జ్జ్యోతిస్స్ఫాటికలింగమౌళివిలస త్పూర్ణేందువాంతామృతైః।
అస్తోకాప్లుతలోకమీశమనిశం రుద్రానువాకం జపన్
ధ్యాయ స్నీప్సితసిద్ధయే ధృతిపదం విప్రోభిషించేచ్ఛివమ్॥

ఓం శంచమేమయశ్చమే...సూషాచమే సుదినంచమే॥ ఓంన మో భగవతేరుద్రాయ॥ ఓంనమస్తేరుద్రమన్యవ...మృత్యవే స్వాహా మృత్యవేస్వాహా। ఓంనమో భగవతే రుద్రాయ విష్ణవే మృత్యుర్మే పాహి॥ హరిః ఓమ్ అగ్నా విష్ణూ సజోషసే...శరీరాణిచమే॥ ఓమ్ నమోభగవతే రుద్రాయ అమృతాభిషేకోస్తు॥

ఓం పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీ రుద్ర నమకము

(౧)

అథ నమక పాఠః ॥ శ్రీగురుభ్యో నమః హరిః ఓమ్॥

నమస్తే రుద్ర మన్యవ ఉతోత ఇషవే నమః । నమస్తే అస్తు
ధన్వనే బాహుభ్యాముత తే నమః । యాత ఇషుః శివతమా శివం బ
భూవ తే ధనుః । శివా శరవ్యా యా తవ తయా నో రుద్ర మృడయ ।
యా తే రుద్ర శివా తనూ రఘోరాఽపాపకాశినీ । తయా నస్తనువా
శంతమయా గిరిశంతాభిచాకశీహి । యామిషుం గిరిశంత హస్తే ।
బిభర్ష్యస్తవే । శివాం గిరిత్ర తాం కురు మా హిగ్ంసీః పురుషం జగత్
శివేన వచసా త్వా గిరిశాచ్ఛా వదామసి । యథా నః సర్వమిజ్జ
గదయక్ష్మగ్ం సుమనా అసత్ । అధ్యవోచ దధివక్తా ప్రథమో దైవ్యో
భిషక్ । అహీగ్ంశ్చ సర్వాన్ జంభయన్త్సర్వాశ్చ యాతుధాన్యః । అసౌ
యస్తామ్రో అరుణ ఉత బభ్రుః సుమఙ్గలః । యే చేమాగ్ం రుద్రా అ
భితో దిక్షు ॥౧॥ శ్రితాః సహస్రశోఽవైషాగ్ం హేడ ఈమహే । అసౌ
యోఽవసర్పతి నీలగ్రీవో విలోహితః । ఉతైనం గోపా అదృశన్నదృశ
న్నుదహార్యః । ఉతైనం విశ్వా భూతాని స దృష్టో మృడయాతి నః

నమో అస్తు నీలగ్రీవాయ సహస్రాక్షాయ మీఢుషే। అథో యే అస్య
సత్వానోఽహం తేభ్యోఽకరన్నమః। ప్రముంచధన్వనస్త్వముభయో
రార్త్ని యోర్జ్యామ్। యాశ్చతేహస్త ఇషవః॥3॥పరాతాభగవోవప।
అవతత్య ధనుస్త్వగ్ం సహస్రాక్ష శతేషుధే। నిశీర్య శల్యానాం ము
ఖా శివో నస్సుమనా భవ । విజ్యం ధనుః కపర్దినో విశల్యో బాణ
వాగ్ం ఉత । అనేశన్నస్యేషవ ఆభురస్య నిషఙ్గథిః।యా తే హేతి
ర్మీఢుష్టమ హస్తే బభూవ తే ధనుః । తయాఽస్మాన్ విశ్వతస్త్వ మయక్ష్మ
యా పరిబ్భుజ । నమ స్తే అస్త్వాయుధాయాఽనాతతాయ ధృష్ణవే। ఉ
భాభ్యాముత తే నమో బాహుభ్యాం తవ ధన్వనే । పరి తే ధన్వనో
హేతిరస్మాన్ వృణక్తు విశ్వతః అథో య ఇషుధిస్తవారే అస్మన్ని ధే
హితమ్॥4॥ హస్తేదిక్షిషవః ఉభాభ్యాం ద్వావిగ్ంశతి శ్చ॥ (నమస్తే
అస్తుభగవన్ విశ్వేశ్వరాయ మహాదేవాయత్ర్యయంబకాయత్రిపురాం
తకాయ త్రికాగ్నికాలాయ కాలాగ్నిరుద్రాయ నీలకంఠాయ మృ
త్యుంజయాయ సర్వేశ్వరాయ సదాశివాయ శ్రీమహాదేవాయనమః)

౨. నమో హిరణ్యబాహవే సేనాన్యే దిశాంచపతయే నమోనమో
వృక్షేభ్యో హరికేశేభ్యః పశూనాంపతయే నమో నమస్సస్పింజరా
యత్విషీమతే పథీనాంపతయేనమోనమో బభ్లుశాయవివ్యాధినేఽన్నా
నాంపతయే నమోనమో హరికేశా యోపవీతినే పుష్టానాం పతయే
నమోనమో భవస్య హేత్యై జగతాం పతయే నమోనమో రుద్రా
యాఽఽతతావినే క్షేత్రాణాంపతయే నమోనమ స్సూతాయాఽహ
న్త్యాయ వనానాంపతయే నమో నమః॥

రోహితాయస్థపతయే వృక్షాణాంపతయేనమోనమోమన్త్రిణే
వాణిజాయ కక్షాణాంపతయే నమోనమో భువన్తయే వారివస్కృతా
యౌషధీనాం పతయే నమో నమ ఉచ్చైర్ఘోషాయాఽఽక్రన్దయతే ప
త్తీనాంపతయేనమో నమః కృత్స్నవీతాయ ధావతే సత్త్వనాం పతయే
నమః ॥3॥ నమస్సహమానాయ నివ్యాధిన ఆవ్యాధినీనాంపతయే నమో
నమః కకుభాయ నిషఙ్గిణే స్తేనానాం పతయే నమోనమో నిషఙ్గిణ ఇషు
ధిమతే తస్కరాణాంపతయే నమోనమో వఞ్చతే పరివఞ్చతే స్తాయూ
నాం పతయే నమో నమో నిచేరవే పరిచరాయారణ్యానాం పతయే
నమో నమస్సృకావిభ్యో జిఘాగ్ంసద్భ్యో ముష్ణతాం పతయే నమో
నమోఽసిమద్భ్యో నక్తంచరద్భ్యః ప్రకృన్తానాంపతయే నమోనమ
ఉష్ణీషిణే గిరిచరాయ కులుఞ్చానాం పతయే నమో నమః ॥౧॥ ఇషు
మద్భ్యో ధన్వావిభ్యశ్చ వో నమో నమ ఆతన్వానేభ్యః ప్రతిదధానే
భ్యశ్చ వో నమోనమ ఆయచ్ఛద్భ్యో విసృజద్భ్యశ్చ వో నమోనమో
ఽస్యద్భ్యో విధ్యద్భ్యశ్చ వో నమోనమ ఆసీనేభ్యశ్శయానేభ్యశ్చ వో
నమో నమస్స్వపద్భ్యో జాగ్రద్భ్యశ్చ వో నమో నమస్తిష్ఠద్భ్యో
ధావద్భ్యశ్చ వో నమో నమస్సభాభ్యస్సభాపతిభ్యశ్చ వో నమో
నమో అశ్వేభ్యోఽశ్వపతిభ్యశ్చ వో నమః ॥౨॥3॥

నమ ఆవ్యాధినీభ్యో వివిధ్యన్తీభ్యశ్చ వో నమో నమ ఉగణాభ్య

స్తృగ్ంహతీభ్యశ్చ వో నమో నమో గృత్సేభ్యో గృత్సపతిభ్యశ్చ వో నమో నమో వ్రాతేభ్యో వ్రాతపతిభ్యశ్చ వో నమో నమో గణేభ్యో గణపతిభ్యశ్చ వో నమో నమో విరూపేభ్యో విశ్వరూపేభ్యశ్చ వో నమో నమో మహద్భ్యః క్షుల్లకేభ్యశ్చ వో నమో నమో రథిభ్యోఽరథేభ్యశ్చ వో నమో నమో రథేభ్యః ॥ ౧ ॥ రథపతిభ్యశ్చ వో నమో నమస్సేనాభ్యస్సేనానిభ్యశ్చ వో నమో నమః క్షత్తృభ్యస్సంగ్రహీతృభ్యశ్చ వో నమో నమస్తక్షభ్యో రథకారేభ్యశ్చ వో నమో నమః కులాలేభ్యః కర్మారేభ్యశ్చ వో నమో నమః పుంజిష్టేభ్యో నిషాదేభ్యశ్చ వో నమో నమ ఇషుకృద్భ్యో ధన్వకృద్భ్యశ్చ వో నమో నమో మృగయుభ్యశ్శ్వనిభ్యశ్చ వో నమో నమశ్శ్వభ్యశ్శ్వపతిభ్యశ్చ వో నమః ॥ ౨ ॥

౫. నమో భవాయ చ రుద్రాయ చ నమశ్శర్వాయ చ పశుపతయే చ నమో నీలగ్రీవాయ చ శితికంఠాయ చ నమః కపర్దినే చ వ్యుప్తకేశాయ చ నమస్సహస్రాక్షాయ చ శతధన్వనే చ నమో గిరిశాయ చ శిపివిష్టాయ చ నమో మీఢుష్టమాయ చేషుమతే చ నమో హ్రస్వాయ చ వామనాయ చ నమో బృహతే చ వర్షీయసే చ నమో వృద్ధాయ చ సంవృధ్వనే చ ॥ ౧ ॥ నమో అగ్రియాయ చ ప్రథమాయ చ నమ ఆశవే చాజిరాయ చ నమశ్శీఘ్రియాయ చ శీభ్యాయ చ నమ ఊర్మ్యాయ చావస్వన్యాయ చ నమస్స్రోతస్యాయ చ ద్వీప్యాయ చ ॥ ౨ ॥ నమో జ్యేష్ఠాయ చ కనిష్ఠాయ చ నమః

న మ క ము

పూర్వజాయ చాపరజాయ చ నమో మధ్యమాయ చాపగల్భాయ చ నమో జఘన్యాయ చ బుధ్నియాయ చ నమస్సోభ్యాయ చ ప్రతిసర్యాయ చ నమో యామ్యాయ చ క్షేమ్యాయ చ నమ ఉర్వర్యాయ చ ఖల్యాయ చ నమః శ్లోక్యాయ చావసాన్యాయ చ నమో వన్యాయ చ కక్ష్యాయ చ నమశ్శ్రవాయ చ ప్రతిశ్రవాయ చ, నమ ఆశుషేణాయ చాశురథాయ చ నమః శూరాయ చావభిన్దతే చ నమో వర్మిణే చ వరూథినే చ నమో బిల్మినే చ కవచినే చ నమ శ్శ్రుతాయ చ శ్రుతసేనాయ చ॥౬॥౧॥నమో దున్దుభ్యాయ చాహనన్యాయ చ నమో ధృష్ణవే చ ప్రమృశాయ చ నమో దూతాయ చ ప్రహితాయ చ నమో నిషఙ్గిణే చేషుధిమతే చ నమ స్తీక్ష్ణేషవే చాయుధినే చ నమ స్స్వాయుధాయ చ సుధన్వనే చ నమ స్స్రుత్యాయ చ పథ్యాయ చ నమః కాట్యాయ చ నీప్యాయ చ నమ స్సూద్యాయ చ సరస్యాయ చ నమో నాద్యాయ చ వైశన్తాయ చ॥౧॥నమః కూప్యాయ చావట్యాయ చ నమో వర్ష్యాయ చావర్ష్యాయ చ నమో మేఘ్యాయ చ విద్యుత్యాయ చ నమ ఈధ్రియాయ చాతప్యాయ చ నమో వాత్యాయ చ రేష్మియాయ చ నమో వాస్తవ్యాయ చ వాస్తుపాయ చ॥౨॥

౮॥ నమ స్సోమాయ చ రుద్రాయ చ నమ స్తామ్రాయ చారుణాయ చ నమశ్శఙ్గాయ చ పశుపతయే చ నమ ఉగ్రాయ చ భీమాయ చ నమో అగ్రేవధాయ చ దూరేవధాయ చ నమో హన్త్రే చ హనీయసే

న మ క ము.

చ నమో వృక్షేభ్యో హరికేశేభ్యో నమస్తారాయ నమశ్శంభవే
చ మయోభవే చ నమశ్శంకరాయ చ మయస్కరాయ చ నమ
శ్శివాయ చ శివతరాయ చ॥౧॥ నమస్తీర్థ్యాయ చ కూల్యాయచ
నమః పార్యాయ చావార్యాయ చ నమః ప్రతరణాయ చోత్తరణా
య చ నమ ఆతార్యాయ చాలాద్యాయ చ నమశ్శష్ప్యాయచ
ఫేన్యాయ చ నమస్సికత్యాయ చ ప్రవాహ్యాయచ॥౨॥౮॥నమ ఇరి
ణ్యాయ చ ప్రపథ్యాయ చ నమః కిగ్ంశిలాయ చ క్షయణాయచ న
మః కపర్దినే చ పులస్తయే చ నమో గోష్ఠ్యాయ చ గృహ్యాయ చ
నమస్తల్ప్యాయ చ గేహ్యాయ చ నమః కాట్యాయ చ గహ్వరే
ష్ఠాయ చ నమో హ్రదయ్యాయ చ నివేష్ప్యాయ చ నమః పాగ్ం
సవ్యాయ చ రజస్యాయ చ నమశ్శుష్క్యాయ చ హరిత్యాయ చ
నమో లోప్యాయచోలప్యాయచ॥౧॥నమ ఊర్వ్యాయచసూర్మ్యాయ
చ నమః పర్ణ్యాయ చ పర్ణశద్యాయ చ నమోఽపగురమాణాయ
చాఽభిఘ్నతే చ నమ ఆఖ్ఖిదతేచ ప్రఖ్ఖిదతే చ నమోవః కిరికేభ్యో
దేవానాగ్ం హృదయేభ్యోనమో విక్షీణకేభ్యోనమోవిచిన్వత్కే
భ్యోనమ ఆనిర్హతేభ్యోనమ ఆమీవత్కేభ్యః॥౨॥౧౦॥ద్రాపే అన్ధసస్ప
తేదరిద్రన్నీలలోహిత।ఏషాంపురుషాణామేషాం పశూనాం మాభేర్మా
ఽరోమో ఏషాం కిం చనామమత్ ।యాతే రుద్ర శివా తనూ శ్శివా
విశ్వాహ భేషజీ । శివా రుద్రస్య భేషజీ తయానో మృడ జీవసే ।
ఇమాగ్ం రుద్రాయ తవసే కపర్దినే క్షయద్వీరాయ ప్రభరామహే

సుమతిమ్। యథా నశ్శమసద్ద్విపదే చతుష్పదే విశ్వం పుష్టం గ్రామే
అస్మిన్॥౧॥అనాతురమ్।మృడా నో రుద్రోతనోమయస్కృధి క్షయద్వీ
రాయ నమసా విధేమ తే। యచ్ఛంచయోశ్చమను రాయజే పితా
తదశ్యామ తవ రుద్ర ప్రణీతౌ॥

మా నో మహాన్తముత మా నో అర్భకం మా న ఉక్షన్త
ముతమా న ఉక్షితమ్। మా నో వధీః పితరం మోత మాతరం ప్రి
యా మా న స్తనువః॥౨॥రుద్ర రీరిషః। మా న స్తోకే తనయే మా న
ఆయుషి మా నో గోషు మా నో అశ్వేషు రీరిషః। వీరాన్మా నో
రుద్ర భామితో వధీర్హవిష్మన్తో నమసా విధేమ తే। ఆరా
త్తే గోఘ్న ఉతపూరుష ఘ్నే క్షయద్వీరాయ సుమ్న మస్మే తే అస్తు।
రక్షా చనో అధి చ దేవ బ్రూహ్యథా చ నశ్శర్మ యచ్ఛ ద్విబర్హాః।
స్తుహి శ్రుతం గర్తసదం యువానం మృగన్న భీమముపహత్నుముగ్రమ్।
మృడా జరిత్రే రుద్ర స్తవానో అన్యం తే అస్మన్నివపన్తు సేనాః। పరిణో
రుద్రస్య హేతిర్వృణక్తు పరి త్వేషస్య దుర్మతిరఘాయోః।అవస్థిరా
మఘవద్భ్యస్తనుష్వ మీఢ్వస్తోకాయ తనయాయ మృడయ। మీఢు
ష్టమ శివతమ శివో న స్సుమనా భవ। పరమే వృక్ష ఆయుధం నిధాయ
కృత్తిం వసాన ఆచర పినాకం॥౪॥బిభ్రదాగహి। వికిరిద విలోహిత నమస్తే
అస్తు భగవః।యాస్తే సహస్రగ్ం హేతయోఽన్యమస్మన్నివపన్తు తాః।

సహస్రాణి సహస్రధా బాహువో స్తవ హేతయః। తాసామీశానో భ
గవః పరాచీనా ముఖా కృధి॥౧౦॥౧౧॥ సహస్రాణి సహస్రశో యే రుద్రా అధి
భూమ్యామ్। తేషాగ్ంసహస్రయోజనేఽవధన్వానితన్మసి। అస్మిన్మహ
త్యర్ణవేఽన్తరిక్షే భవా అధి। నీలగ్రీవాః శితికణ్ఠాః శర్వా అధః క్షమా
చరాః। నీలగ్రీవాః శితికణ్ఠా దివగ్ం రుద్రా ఉపశ్రితాః। యే వృక్షేషు
సస్పిఞ్జరా నీలగ్రీవా విలోహితాః। యే భూతానా మధిపతయో విశి
ఖాసః కపర్దినః । యే అన్నేషు వివిధ్యన్తి పాత్రేషు పిబతో జ
నాన్ । యే పథాం పథి రక్షయ ఐలబృదా యవ్యుధః । యే తీ
ర్థాని ప్రచరన్తి సృకావన్తో నిషఙ్గిణః । య ఏతావన్తశ్చ భూయా
గ్ంసశ్చ దిశో రుద్రా వితస్థిరే। తేషాగ్ం సహస్రయోజనేఽవధన్వాని
తన్మసి। నమో రుద్రేభ్యో యే పృథివ్యాం యేఽన్తరిక్షే యే దివి యే
షా మన్నం వాతో వర్ష మిషవ స్తేభ్యో దశ ప్రాచీ ర్దశ దక్షిణా దశ
ప్రతీచీ ర్దశోదీచీ ర్దశోర్ధ్వా స్తేభ్యో నమ స్తే నో మృడయన్తు తే యం
ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తం వో జమ్భే దధామి। త్ర్యంబకం యజామహే
సుగంధిం పుష్టివర్ధనమ్ । ఉర్వారుక మివ బంధనా న్మృత్యో ర్ముక్షీ
య మామృతాత్ ॥ యో రుద్రో అగ్నౌ యో అప్సు య ఓషధీషు
యో రుద్రో విశ్వా భువనా వివేశ తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు॥
ఓమ్ శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః॥

ఇతి నమకం సంపూర్ణమ్.

అథ చమకప్రారమ్భః,

శ్రీగురుభ్యోనమః హరిః ఓమ్॥౧॥ అగ్నా విష్ణూ సజోషసే మా వర్ధన్తు వాం గిరః। ద్యుమ్నైర్వాజేభి రాగతమ్। వాజశ్చ మే ప్రసవశ్చ మే ప్రయతి శ్చ మే ప్రసితి శ్చ మే ధీతి శ్చ మే క్రతుశ్చ మే స్వరశ్చ మే శ్లోక శ్చ మే శ్రావ శ్చ మే శ్రుతి శ్చ మే జ్యోతిశ్చ మే సువశ్చ మే ప్రాణ శ్చమేఽపానః వ్యానశ్చమేఽసుశ్చమే చిత్తం చమ ఆధీతంచమే వాక్చమే మనశ్చమే చక్షుశ్చమే శ్రోత్రంచమేదక్షశ్చమే బలంచమ ఓజశ్చమే సహశ్చమ ఆయుశ్చమే జరాచమ ఆత్మాచమే తనూశ్చమే శర్మచమే వర్మచమేఽఙ్గానిచమే స్థానిచమే పరూంషిచమే శరీరాణిచమే॥౨॥ జ్యైష్ఠ్యంచమ ఆధిపత్యంచమే మన్యుశ్చమెభామశ్చమేఽమశ్చమేఽమ్భశ్చమే జేమాచమేమహిమాచమే వరిమాచమే ప్రథిమాచమే వర్ష్మాచమే ద్రాఘుయాచమే వృద్ధంచమె వృద్ధిశ్చమే సత్యంచమే శ్రద్ధాచమెజగచ్చ॥౧॥మెధనంచమె వశశ్చమె త్విషిశ్చమే క్రీడాచమె మోదశ్చమే జాతంచమే జనిష్యమాణంచమే సూక్తంచమే సుకృతంచమే విత్తంచమె వేద్యంచమే భూతంచమే భవిష్యచ్చమే సుగంచమే సుపథంచమ ఋద్ధంచమ ఋద్ధిశ్చమే క్లృప్తంచమె క్లృప్తిశ్చమే మతిశ్చమే సుమతిశ్చమే॥3॥

శంచమె మయశ్చమే ప్రియంచమేఽనుకామశ్చమెకామశ్చమే సౌమనసశ్చమే భద్రంచమె శ్రేయశ్చమె వస్యశ్చమె యశశ్చమె భగశ్చమె ద్రవిణంచమే యన్తాచమే ధర్తాచమే క్షేమశ్చమె ధృతిశ్చమె

విశ్వంచమే మహశ్చమే సంవిచ్చమే జ్ఞాత్రంచమే సూశ్చమే ప్రసూశ్చమే
సీరంచమే లయశ్చమ ఋతంచమే ఽమృతంచమే ఽయక్ష్మంచమే ఽనా
మయచ్చమే జీవాతుశ్చమే దీర్ఘాయుత్వంచమే ఽనమిత్రంచమే ఽభయం
చమే సుగంచమే శయనంచమే సూషాచమే సుదినంచమే॥౪॥ ఊర్క్చమే
సూనృతాచమే పయశ్చమే రసశ్చమే ఘృతంచమే మధుచమే సగ్ధిశ్చమే
సపీతిశ్చమే కృషిశ్చమే వృష్టిశ్చమే జైత్రంచమ ఔద్భిద్యంచమే రయి
శ్చమే రాయశ్చమే పుష్టంచమే పుష్టిశ్చమే విభుచమే ప్రభుచమే బహు
చమే భూయశ్చమే పూర్ణంచమే పూర్ణతరంచమే ఽక్షితిశ్చమే కూయ
వాశ్చమే ఽన్నంచమే ఽక్షుచ్చమే వ్రీహయశ్చమే యవాశ్చమే మాషా
శ్చమే తిలాశ్చమే ముద్గాశ్చమే ఖల్వాశ్చమే గోధూమాశ్చమే మసు
రాశ్చమే ప్రియంగవశ్చమే ఽణవశ్చమే శ్యామాకాశ్చమే నీవారా
శ్చమే॥౫॥ అశ్మాచమే మృత్తికాచమే గిరయశ్చమే పర్వతాశ్చమే సిక
తాశ్చమే వనస్పతయశ్చమే హిరణ్యంచమే ఽయశ్చమే సీసంచమే త్రపు
శ్చమే శ్యామంచమే లోహంచమే ఽగ్నిశ్చమ ఆపశ్చమే వీరుధశ్చమ ఓష
ధయశ్చమే కృష్టపచ్యంచ మే ఽకృష్టపచ్యంచమే గ్రామ్యాశ్చమే పశవ
ఆరణ్యాశ్చ యజ్ఞేన కల్పన్తాం విత్తంచమే విత్తిశ్చమే భూతంచమే భూతి
శ్చమే వసుచమే వసతిశ్చమే కర్మచమే శక్తిశ్చమే ఽర్థశ్చమ ఏమశ్చమ
ఇతిశ్చమే గతిశ్చమే॥౬॥ అగ్నిశ్చమ ఇన్ద్రశ్చమే సోమశ్చమ ఇన్ద్రశ్చమే
సవితాచమ ఇన్ద్రశ్చమే సరస్వతీచమ ఇన్ద్రశ్చమే పూషాచమ ఇన్ద్రశ్చమే
బృహస్పతిశ్చమ ఇన్ద్రశ్చమే మిత్రశ్చమ ఇన్ద్రశ్చమే వరుణశ్చమ ఇన్ద్ర
శ్చమే త్వష్టాచ మ ఇన్ద్రశ్చమే ధాతాచమ ఇన్ద్రశ్చమే విష్ణుశ్చమ ఇన్ద్ర

శ్చమేఽశ్వినౌచమ ఇన్ద్రశ్చమే మరుతశ్చమ ఇన్ద్రశ్చమే విశ్వేచమే
దేవాఇన్ద్రశ్చమే పృథివీచమ ఇన్ద్రశ్చమేఽన్తరిక్షంచమ ఇన్ద్రశ్చమే
ద్యౌశ్చమ ఇన్ద్రశ్చమే దిశశ్చమ ఇన్ద్రశ్చమే మూర్ధాచమ ఇన్ద్రశ్చమే
ప్రజాపతిశ్చమ ఇన్ద్రశ్చమే॥ ౭ ॥ అగ్ంశుశ్చ మేరశ్మిశ్చమేఽదా
భ్యశ్చమేఽధిపతిశ్చ మ ఉపాగ్ంశుశ్చమేఽన్తర్యామశ్చమ ఐన్ద్రవా
యవశ్చమే మైత్రావరుణశ్చమ ఆశ్వినశ్చమే ప్రతిప్రస్థానశ్చమే శుక్రశ్చ
మే మన్థీచమ ఆగ్రయణశ్చమే వైశ్వదేవశ్చమే ధ్రువశ్చమే వైశ్వానర
శ్చమ ఋతుగ్రహాశ్చ మేఽతిగ్రాహ్యాశ్చమ ఐన్ద్రాగ్నశ్చమే వైశ్వదేవ
శ్చమే మరుత్వతీయాశ్చమే మాహేన్ద్రశ్చమ ఆదిత్యశ్చమే సావిత్రశ్చ
మే సారస్వతశ్చమే పౌష్ణశ్చమే పాత్నీవతశ్చమే హారియోజనశ్చమే॥ ౮
ఇధ్మశ్చమే బర్హిశ్చమే వేదిశ్చమే ధిష్ణియాశ్చమే స్రుచశ్చమే చమ
సాశ్చమే గ్రావాణశ్చమే స్వరవశ్చమ ఉపరవాశ్చమేఽధిషవణేచమే ద్రో
ణకలశశ్చమే వాయవ్యానిచమే పూతభృచ్చమ ఆధవనీయశ్చమ ఆగ్నీ
ధ్రంచమే హవిర్ధానంచమే గృహాశ్చమే సదశ్చమే పురోడాశాశ్చమే
పచతాశ్చమేఽవభృథశ్చమే స్వగాకారశ్చమే ॥ ౯ ॥ అగ్నిశ్చమే ఘ
ర్మశ్చ మేఽర్కశ్చమే సూర్యశ్చమే ప్రాణశ్చమేఽశ్వమేధశ్చమే పృథి
వీచ మేఽదితిశ్చమే దితిశ్చమే ద్యౌశ్చమే శక్వరీరఙ్గులయో దిశశ్చమే య
జ్ఞేన కల్పన్తామృక్చమే సామచమే సోమశ్చమే యజుశ్చమే దీక్షాచ మే
తపశ్చమ ఋతుశ్చమే వ్రతంచమేఽహోరాత్రయోర్వృష్ట్యా బృ
హద్రథన్తరేచ మే యజ్ఞేన కల్పేతామ్ ॥౧౦॥ గర్భాశ్చమే వత్సాశ్చ
మే త్ర్యవిశ్చమే త్ర్యవీచమే దిత్యవాట్చమే దిత్యౌహీచమే పంచావి

శ్చమే పంచావీచమే త్రి వత్సశ్చమే త్రివత్సాచమే తుర్యవాట్చమే
తుర్యౌహీచమే పష్ఠవాచ్చమే పష్ఠౌహీచమఉక్షాచమే వశాచమ
ఋషభశ్చమే వేహచ్చమేఽనడ్వాంచమే ధేనుశ్చమ ఆయుర్యజ్ఞేన
కల్పతాంప్రాణోయజ్ఞేన కల్పతామపానో యజ్ఞేన కల్పతాంవ్యానో
యజ్ఞేన కల్పతాం చక్షుర్యజ్ఞేన కల్పతాగ్ంశ్రోత్రం యజ్ఞేన కల్ప
తాం మనో యజ్ఞేన కల్పతాం వాగ్యజ్ఞేన కల్పతా మాత్మా యజ్ఞేన
కల్పతాం యజ్ఞో యజ్ఞేన కల్పతామ్॥౧౧॥ఏకాచమే తిస్రశ్చమేపంచ
చమే సప్తచమే నవచమ ఏకాదశచమే త్రయోదశచమే పంచదశ
చమే సప్తదశచమే నవదశచమ ఏకవిగ్ంశతిశ్చమే త్రయోవిగ్ంశ
తిశ్చమే పంచవిగ్ంశతిశ్చమే సప్తవిగ్ంశతిశ్చమే నవవిగ్ంశతిశ్చమ
ఏకత్రిగ్ంశచ్చమే త్రయస్త్రిగ్ంశచ్చమే చతస్రశ్చమే ఉష్టౌచమే
ద్వాదశ చమే షోడశచమే విగ్ంశతిశ్చమే చతుర్విగ్ంశతిశ్చమేఽ
ష్టావిగ్ంశతిశ్చమే ద్వాత్రిగ్ంశచ్చమే షట్త్రిగ్ంశచ్చమే చత్వారిగ్ం
శచ్చమే చతుశ్చత్వారిగ్ంశచ్చమే ఉష్టాచత్వారిగ్ంశచ్చమే వాజశ్చ
ప్రసవశ్చాఽపిజశ్చక్రతుశ్చ సువశ్చమూర్ధాచ వ్యశ్నియశ్చాంత్యా
యనశ్చాంత్యశ్చ భౌవనశ్చభువనశ్చాధిపతిశ్చ। ఇడాదేవహూర్మను
ర్యజ్ఞనీర్బృహస్పతి రుక్థామదానిశగ్ంసిషద్విశ్వేదేవాస్సూక్తవాచః
పృథివిమాతర్మామాహిగ్ంసీర్మధుమనిష్యే మధుజనిష్యే మధువక్ష్యా
మిమధువదిష్యామిమధుమతీందేవేభ్యోవాచముద్యాసగ్ంశుశ్రూషే
ణ్యా మనుష్యేభ్యస్తం మాదేవా అవంతు శోభాయై పితరోను
మదంతు॥ ఇతి చమకం సంపూర్ణమ్.

ఓంశ్శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః.

పురుషసూక్తమ్.

ఓమ్ తచ్ఛంయో రావృణీమహే। గాతుం యజ్ఞాయ। గాతుం యజ్ఞపతయే। దైవీ స్వస్తి రస్తు నః। స్వస్తిర్మానుషేభ్యః। ఊర్ధ్వం జిగాతు భేషజం। శం నో అస్తు ద్విపదే। శం చతుష్పదే। ఓంశాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః॥ సహస్రశీర్షా పురుషః। సహస్రాక్షః సహస్రపాత్। స భూమిం విశ్వతో వృత్వా। అత్యతిష్ఠద్దశాంగులమ్। పురుష ఏవేదగ్ం సర్వమ్। యద్భూతం యచ్చ భవ్యం॥ ఉతామృతత్వ స్యేశానః। యదన్నే నాతిరోహతి। ఏతావానస్య మహిమా। అతో జ్యాయాగ్శ్చ పూరుషః ॥౧॥ పాదోఽస్య విశ్వా భూతాని। త్రిపాదస్యామృతం దివి। త్రిపాదూర్ధ్వ ఉదైత్పురుషః। పాదోఽస్యేహాఽభవాత్పునః। తతో విష్వఙ్ వ్యక్రామత్। సాశనానశనే అభి। తస్మాద్విరాడజాయత। విరాజో అధిపూరుషః। స జాతో అత్యరిచ్యత। పశ్చాద్భూమిమథో పురః॥౨॥ యత్పురుషేణ హవిషా। దేవా యజ్ఞమతన్వత। వసంతో అస్యాఽసీదాజ్యమ్। గ్రీష్మ ఇధ్మశ్శరద్ధవిః। సప్తాస్యాసన్పరిధయః। త్రిస్సప్తసమిధః కృతాః। దేవా యద్యజ్ఞం తన్వానాః। అబధ్నన్పురుషం పశుమ్। తం యజ్ఞం బర్హిషి ప్రౌక్షన్। పురుషం జాతమగ్రతః ॥3॥ తేన దేవా అయజంత। సాధ్యా ఋషయశ్చ యే। తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః। సంభృతం పృషదాజ్యమ్। పశూగ్స్తాగ్శ్చక్రే వాయవ్యాన్। ఆరణ్యాన్గ్రామ్యాశ్చ యే। తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః। ఋచస్సామాని జజ్ఞిరే। ఛందాగ్ంసి జజ్ఞిరే తస్మాత్। యజుస్తస్మాదజాయత ॥౪॥

తస్మాదశ్వా అజాయంత। యే కే చోభయాదతః । గావో హ జజ్ఞిరే తస్మాత్। తస్మాజ్జాతా అజావయః।యత్పురుషం వ్యదధుః।కతిధా వ్యకల్పయన్ । ముఖం కిమస్య కౌ బాహూ । కావూరూ పాదావుచ్యేతే।బ్రాహ్మణోఽస్య ముఖమాసీత్ ।బాహూ రాజన్యః కృతః॥ ౫ ॥ ఊరూ తదస్య యద్వైశ్యః।పద్భ్యాగ్ం శూద్రో అజాయత। చంద్రమా మనసో జాతః। చక్షోః సూర్యో అజాయత । ముఖాదింద్రశ్చాగ్నిశ్చ। ప్రాణాద్వాయురజాయత । నాభ్యా ఆసీదంతరిక్షమ్। శీర్ష్ణో ద్యౌః సమవర్తత । పద్భ్యాం భూమిర్దిశశ్శ్రోత్రాత్ । తథా లోకాగ్ం అకల్పయన్॥ ౬ ॥ వేదాహమేతం పురుషం మహాంతమ్। ఆదిత్యవర్ణం తమసస్తు పారే। సర్వాణి రూపాణి విచిత్య ధీరః।నామాని కృత్వాఽభివదన్ యదాస్తే। ధాతా పురస్తాద్యముదాజహార । శక్రః ప్రవిద్వాన్ ప్రదిశశ్చతస్రః । తమేవం విద్వానమృత ఇహ భవతి। నాన్యః పంథా అయనాయ విద్యతే। యజ్ఞేన యజ్ఞమయజంత దేవాః । తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్।తే హ నాకం మహిమానస్సచంతే। యత్ర పూర్వే సాధ్యాస్సంతి దేవాః॥ ౭॥ అద్భ్యస్సంభూతః పృథివ్యై రసాచ్చ । విశ్వకర్మణస్సమవర్తతాధి । తస్య త్వష్టా విదధద్రూపమేతి।తత్పురుషస్య విశ్వమాజానమగ్రే । వేదాహమేతం పురుషం మహాంతమ్ । ఆదిత్యవర్ణం తమసః పరస్తాత్। తమేవం విద్వానమృత ఇహ భవతి । నాన్యః పంథా విద్యతేఽయనాయ । ప్రజాపతిశ్చరతి గర్భే అంతః । అజాయమానో బహుధా విజాయతే॥ ౮ ॥ తస్య ధీరాః పరిజానంతి యోనిమ్ । మరీచీనాం పదమిచ్ఛంతి వేధసః । యో దేవే

భ్యఆతపతి । యో దేవానాం పురోహితః। పూర్వో యో దేవేభ్యో
జాతః । నమో రుచాయ బ్రాహ్మయే । రుచం బ్రాహ్మంజనయంతః।
దేవా అగ్రేత దబ్రువన్ । యస్త్వైవం బ్రాహ్మణో విద్యాత్। తస్య
దేవా అసన్ వశే । హ్రీశ్చ తే లక్ష్మీశ్చ పత్న్యౌ । అహోరాత్రే
పార్శ్వే। నక్షత్రాణి రూపమ్। అశ్వినౌ వ్యాత్తమ్। ఇష్టంమనిషాణ।
అముం మనిషాణ। సర్వం మనిషాణ॥ ౯ ॥ ఓం తచ్ఛంయో రావృణీ
మహే...శం చతుష్పదే॥ ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః॥

పురుషసూక్తం సమాప్తమ్.

శ్రీ సూక్తమ్.

హిరణ్యవర్ణాం హరిణీం సువర్ణరజతస్రజామ్। చన్ద్రాం హిరణ్మ
యీం లక్ష్మీం జాతవేదో మమావహ ॥౧॥ తామ్మ ఆవహ జాతవేదో
లక్ష్మీ మనపగామినీమ్। యస్యాం హిరణ్యం విన్దేయం గామశ్వ మ్పురు
షా నహమ్ ॥౨॥ అశ్వపూర్వాం రథమధ్యాం హస్తినాదప్రబోధినీమ్।
శ్రియ న్దేవీ ముపహ్వయే శ్రీర్మాదేవీజుషతామ్॥3॥ కాంసోస్మితాంహి
రణ్యప్రాకారా మార్ద్రాంజ్వలన్తీం తృప్తాం తర్పయన్తీమ్ పద్మేస్థితాం ప
ద్మవర్ణాం తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్ ॥౪॥ చన్ద్రాం ప్రభా
సాం యశసా జ్వలన్తీం శ్రియంలోకే దేవజుష్టా ముదారామ్। తాం ప
ద్మినీ మీం శరణ మహం ప్రపద్యేఽలక్ష్మీర్మే నశ్యతాం త్వాం వృణే(వృ
ణోమి) ॥౫॥ ఆదిత్యవర్ణే తపసోఽధిజాతో వనస్పతి స్తవ వృక్షోఽథ బిల్వః

ల్వః । తస్య ఫలాని తపసానుదన్తు మాయాన్తరాయాశ్చ బాహ్యా అల
క్ష్మీః ॥౬॥ ఉపైతు మాం దేవసఖః కీర్తిశ్చ మణినా సహ। ప్రాదుర్భూ
తోఽస్మి రాష్ట్రేఽస్మిన్ కీర్తి మృద్ధిం దదాతు మే ॥౭॥ క్షుత్పిపాసామలాం
జ్యేష్ఠా మలక్ష్మీం నాశయామ్యహమ్ । అభూతి మసమృద్ధిం చ సర్వా
న్నిర్ణుద మే గృహాత్ ॥౮॥ గన్ధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీ
షిణీమ్ । ఈశ్వరీగ్ం సర్వభూతానాం తా మిహోపహ్వయే శ్రియమ్
౯॥ మనసః కామ మాకూతిం వాచస్సత్య మశీమహి। పశూనాగ్ం
రూప మన్నస్య మయి శ్రీః శ్రయతాం యశః ॥౧౦॥ కర్దమేన ప్రజా
భూతా మయి సమ్భవ కర్దమ। శ్రియం వాసయ మే కులే మాతరం ప
ద్మమాలినీమ్ ॥ ౧౧ ॥ ఆపస్సృజన్తు స్నిగ్ధాని చిక్లీత వస మే గృహే।
ని చ దేవీం మాతరం శ్రియం వాసయ మే కులే॥౧౨॥ ఆర్ద్రాం పుష్క
రిణీం పుష్టిం పిఙ్గళాం పద్మమాలినీమ్। చన్ద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీం
జాతవేదో మ ఆవహ॥ ౧౩ ॥ ఆర్ద్రాం యః కరిణీం యష్టిం సువర్ణాం
హేమమాలినీమ్। సూర్యాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీం జాతవేదో మమా
వహః౧౪॥ తాం మ ఆవహ జాతవేదో లక్ష్మీమనపగామినీమ్। యస్యాం
హిరణ్యం ప్రభూతం గావో దాస్యోఽశ్వాన్ విన్దేయం పురుషానహమ్॥

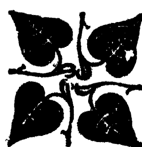
ఈశ్రీసూక్తముయొక్క ఫలశ్రుతిగూడనిచ్చుట వ్రాయుచున్నాడను.

యశ్శుచిః ప్రయతో భూత్వా జుహుయా దాజ్య మన్వహమ్
శ్రియః పంచదశర్చం చ శ్రీకామ స్సతతం జపేత్ ॥ ఆనందః కర్దమ
శ్చైవ చిక్లీత ఇతి విశ్రుతాః । ఋషయస్తే త్రియః పుత్రాః స్వయం
శ్రీదేవి దేవతా॥ పద్మానసే పద్మఊరు పద్మాక్షీ పద్మసంభవే। త్వమ్మాం

భజస్వ పద్మాక్షి యేన సౌఖ్యం లభా మ్యహమ్॥ అశ్వదాయి గోదా
యి ధనదాయి మహాధనే। ధనం మేజుషతాం దేవీం సర్వకామార్థసిద్ధ
యే॥ పుత్రపౌత్రధనంధాన్యంహస్త్యశ్వాజావిగోరథమ్। ప్రజానాం
భవసి మాతా ఆయుష్మంతంకరోతుమామ్। చంద్రాభాంలక్ష్మీమీశా
నాం సూర్యాభాం శ్రియ మీశ్వరీమ్। చంద్రసూర్యాగ్ని సర్వాభాం శ్రీ
మహాలక్ష్మీముపాస్మహే॥ ధన మగ్ని ర్ధనం వాయు ర్ధనంసూర్యోధనం
వసుః। ధన మింద్రో బృహస్పతి ర్వరుణం ధనమశ్నుతే॥ వైనతేయ
సోమం పిబ సోమం పిబతు వృత్రహా। సోమంధనస్య సోమినోమహ్యం
దదాతు సోమిని॥ నక్రోధో న చ మాత్సర్యం న లోభో నాశుభా
మతిః। భవంతి కృతపుణ్యానాం భక్తానాంశ్రీసూక్తం జపేత్సదా॥
వర్షంతు తే విభావరి దివో అభ్రస్య విద్యుతః। రోహంతు సర్వబీజా
న్యవ బ్రహ్మద్విషోజహి॥ పద్మప్రియే పద్మిని పద్మహస్తే పద్మాలయే పద్మ
దళాయతాక్షి। విశ్వప్రియే విష్ణుమనోనుకూలే త్వత్పాదపద్మంమయి
సన్నిధత్స్వ॥ యాసాపద్మాసనస్థా విపులకటితటీ పద్మపత్రాయతాక్షీ।
గంభీరావర్తనాభి స్తనభరనమితా శుభ్రవస్త్రోత్తరీయా॥ లక్ష్మీర్దివ్యై
ర్గజేంద్రై ర్మణిగణఖచితై స్స్నాపితా హేమకుంభై ర్నిత్యం సాపద్మ
హస్తా మమ వసతు గృహే సర్వమాంగల్యయుక్తా॥ లక్ష్మీం క్షీరస ము
ద్రరాజతనయాం శ్రీరంగధామేశ్వరీమ్। దాసీభూతసమస్తదేవ వనితాం

లోకైకదీపాంకురాం। శ్రీమన్మందకటాక్షలబ్ధవిభవబ్రహ్మేంద్రగంగాధ
రామ్। త్వాం త్రైలోక్యకుటుంబినీం సరసిజాం వందే ముకుందప్రియామ్॥
శుద్ధలక్ష్మీర్మోక్షలక్ష్మీర్జయలక్ష్మీస్సరస్వతీ। శ్రీర్లక్ష్మీర్వరలక్ష్మీశ్చప్ర
సన్నా మమసర్వదా॥ వరాంకుశౌ పాశమభీతిముద్రాం కరైర్వహంతీం
కమలాసనస్థామ్। బాలార్కకోటిప్రతిభాంత్రినేత్రాం భజేహమంబాం
జగదీశ్వరీం తామ్॥ సర్వమంగళమాంగళ్యే శివే సర్వార్థసాధికే। శరణ్యే
త్రియంబకేదేవి నారాయణి నమోస్తు తే॥

ఇతి శ్రీ సూక్తం సమాప్తమ్.

భూ సూ క్త మ్.

భూమి ర్భూమ్నా ద్యౌ ర్వరిణా న్తరిక్షంమహి త్వా। ఉప స్థే తే దేవ్యదితేఽగ్ని మన్నాద మన్నాద్యా యాదధే॥ ౧॥ ఆయ ఙ్గౌః పృ శ్నిరక్రమీ దసనన్మాతరం పునః। పితరఞ్చప్రియ న్త్సువః॥ ౨॥ త్రి గ్ంశ ద్ధామవిరాజతి వాక్పతఙ్గాయ శిశ్రియే। ప్రత్యస్యవహ ద్యుభిః॥ ౩॥ అస్య ప్రాణా దపాన త్యన్తశ్చరతి రోచనా। వ్యఖ్యన్మహిషస్సువః॥ ౪॥ యత్త్వాక్రుద్ధః పరోవప మన్యునా యదవర్త్యా। సుకల్ప మగ్నే తత్తవ పునస్త్వోద్దీపయామసి॥ ౫॥ య త్తే మన్యుపరోప్తస్య పృథివీ మనుద ధ్వసే। ఆదిత్యా విశ్వే తద్దేవా వసవశ్చ సమాభరన్॥ ౬॥ మేదినీ దేవీ వసుంధరాస్యాద్వసుధా దేవీవాసుకీ (వాసవీ) బ్రహ్మవర్చసః పితృణామ్। శ్రోత్రం చక్షుర్మనః॥ ౭ ॥ దేవీ హిరణ్యగర్భిణీ దేవీప్రసోదరీ । సద నే సత్యాయనే సీద॥ ౮॥ సముద్ర వతీ సావిత్రీ (అనో దేవీ) ఆనో దేవీ మహ్యాంకీ (గీ) మహాధరణీ మహో అత్యతిష్ఠత్ ॥ (మహోధ్యతి ష్ఠత్) ॥ ౯॥ శృఙ్గే శృఙ్గేయజ్ఞేయజ్ఞే విభీషణీ। ఇన్ద్రపత్నీ వ్యాపినీసర సిజ ఇహ॥ ౧౦॥ వాయుమతీ జలశయనీ స్వయంధా రాజాసత్యంతోపరి మేదినీ। సోపరిధత్తంగాయ॥ ౧౧॥ విష్ణుపత్నీంమహీం దేవీం మాధ వీం మాధవప్రియామ్ । లక్ష్మీంప్రియసఖీం దేవీం నమామ్యచ్యుత వల్లభామ్॥ ౧౨॥ ధనుర్ధరాయ విద్మహే సర్వసిద్ధై చ ధీమహి। త న్నో ధరా ప్రచోదయాత్ ॥ ౧౩॥ శృణ్వన్తి శ్రోణామమృతస్యగోపామ్।

పుణ్యామస్యా ఉపశృణోమి వాచమ్ ॥ మహీం దేవీంవిష్ణుపత్నీ మజూరా
ర్యామ్। ప్రతీచీ మేనాగ్ం హవిషా యజామః॥ ౧౮ ॥ త్రేధా విష్ణు
రురుగాయో విచక్రమే। మహీం దివ పృథివీ మన్తరిక్షమ్ । తచ్ఛ్రో
ణైతిశ్రవ ఇచ్ఛమానా।పుణ్యగ్ శ్లోకంయజమానాయ కృణ్వతీ॥౧౯॥
స్యోనా పృథివి భవాన్నృక్షరా నివేశనీ। యచ్ఛానశ్శర్మ సప్రథాః॥
౧౬॥ అదితి ర్దేవా గంధర్వా మనుష్యాః పితరోసురా స్తేషాగ్ం సర్వ
భూతానా మ్మాతా మేదినీ మహతా మహీ సావిత్రీ గాయత్రీ జగ
త్యుర్వీ పృథ్వీబహులావిశ్వా భూతాకతమాకాయాసాసత్యే త్యమృ
తేతి వసిష్ఠః॥౧౭॥

ఇతి సాయణాచార్యవిరచితే మాధవీ వేదార్థప్రకాశే యజురా
రణ్యకే దశమప్రపాఠకే నారాయణీయాపరనామధేయ యుక్తాయాం
యాజ్ఞిక్యా ముపనిషది ఏకవింశో౽నువాకః॥ (పుట ౮౪౨)

కేషాంచిత్పాఠః॥ ఓమ్॥ మేదినీ దేవీ వసుంధరా...తన్నో ధరా
ప్రచోదయాత్ ॥ ఇక్షు శాలి యవ సస్యఫలాఢ్యే పారిజాతతరుశోభిత
మూలే। స్వర్ణరత్నమణిమంటపమధ్యే చిన్తయే త్సకలలోకధరిత్రీమ్॥
శ్యామాంవిచిత్రాంనవరత్నభూషితాంచతుర్భుజాంతుంగపయోధరా
న్వితామ్ । ఇన్దీవరాక్షీం నవ శాలిమంజరీం శుకం దధానాం శరణం
భజామహే॥ ఋక్॥ సక్తుమివ తితఉనా పునంతో యత్రధీరా మనసా
వాచ మక్రత । అత్రా సఖాయస్సఖ్యానిజానతే భద్రైషాం లక్ష్మీ
ర్నిహితాధివాచి॥ ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః॥

ఇతి భూసూక్తం సమాప్తమ్.

మ హా సౌ ర మ్

అథ సౌర్యాణాం మంత్రాణామృక్సంఖ్యాఋషిదైవతచ్ఛందాంసి హ్యానుక్రమిష్యామః। పూర్వాచార్యైః క్రమే ణైతత్సర్వం పురాదిష్టం శౌనకాదిభి రాచార్యైర్జపవతాంతు ప్రత్యయార్థ మిదానీం తస్మాదుచ్యతేమహావ్యాధీన్ కుష్ఠాపస్మార హృద్రోగవ్యధోదరగుల్మ భగందార్ష శోణితార్శ జలోదరభగందరపాండురోగ కాసశ్వాస సహితాది విస్ఫోటక మజీర్ణ శిరోరోగప్రమేహాంశ్చ మహావ్యాధీ న్నాశయేత్ ।

మమ ఇహ జన్మని జన్మాంతరకృత మహాపాత కోపపాతక సమస్త పాపక్షయద్వారా శ్రీసవితృసూర్యనారాయణముద్దిశ్య శ్రీసవితృసూర్యనారాయణప్రీత్యర్థం మహాసౌరమంత్రపఠనం కరిష్యే ॥

ఛ ం దః.

ఉదుత్యం జాతవేదస మితి త్రయోదశర్చస్యసూక్తస్య। కణ్వపుత్రః ప్రస్కణ్వఋషిః। సూర్యో దేవతా। నవాద్యాగాయత్రీఛందః। ఉద్వయంతమసస్పరీతి చతస్రోఽనుష్టుభః। ఉద్యంన ద్యేత్యయం తృచోరోగఘ్నః। ఉపనిషదంత్యోర్ధర్చో ద్విషఘ్నః॥

మ ం త్రః.

ఉదుత్యం జాతవేదసం దేవం వహంతి కేతవః। దృశే విశ్వాయ సూర్యమ్।అపత్యేతాయవోయథా నక్షత్రాయంత్యక్తుభిః।సూరాయ విశ్వచక్షసే।అదృశ్రమస్య కేతవో విరశ్మయోజనాంఅను। భ్రాజంతో ఽగ్నయో యథా। తరణి ర్విశ్వదర్శతో జ్యోతిష్కృదసి సూర్య। విశ్వమాభాసిరోచనమ్। ప్రత్యఙ్ దేవానాంవిశఃప్రత్యఙ్ఙుదేషిమానుషాన్ । ప్రత్యఙ్ విశ్వం స్వర్దృశే॥ ౧ ॥

మంత్రః.

యేనాపావకచక్షసాభురణ్యంతంజనాంఅను। త్వంవరుణపశ్యసి విద్యామేషిరజస్పృథ్వహామిమానోఽఅక్తుభిః। పశ్యంజన్మానిసూర్య। సప్తత్వాహరితోరథే వహంతి దేవసూర్య । శోచిష్కేశంవిచక్షణ। అయుక్తసప్తశుంధ్యవః సూరో రథస్య నప్త్యః । తాభి ర్యాతిస్వయుక్తిభిః॥ ఉద్వయం తమస స్పరి జ్యోతి ష్పశ్యంత ఉత్తరమ్ । దేవం దేవత్రా సూర్య మగన్మ జ్యోతి రుత్తమమ్ । ఉద్యన్నద్యమిత్రమహః ఆరోహన్నుత్తరాందివమ్। హృద్రోగంమమసూర్యహరిమాణం చ నాశయ। శుకేషు మే హరిమాణం రోపణాకాసు దధ్మసి। అథో హారిద్రవేషు మే హరిమాణం నిదధ్మసి । ఉదగా దయ మాదిత్యో విశ్వేన సహసాసహ। ద్విషంతంమహ్యంరంధయన్మోఽఅహంద్విషతే రథమ్॥ ౨ ॥

ఛందః.

చిత్రం దేవానా మితి షళర్చస్య । సూక్తస్య ఆంగీరసపుత్రః। కుత్స ఋషిః । సూర్యో దేవతా । త్రిష్టు ప్ఛదః॥

మంత్రః.

చిత్రం దేవానా ముదగాదనీకం చక్షుర్మిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః ఆప్రాద్యావాపృథివీఽ అంతరిక్షం సూర్యఽఆత్మా జగత స్తస్థుషశ్చ॥ సూర్యోదేవీ ముషసం రోచమానాం మర్యో న యోషా మభ్యేతి పశ్చాత్ ।యత్రానరో దేవయంతోయుగానివితన్వతే ప్రతిభద్రాయ భద్రమ్॥ భద్రాఽఅశ్వాహరితస్సూర్యస్యచిత్రాఽఏతగ్వాఽఅనుమా

ద్యాసః। నమస్యంతో దివఽఆపృష్ఠ మస్థుః పరి ద్యావాపృథివీయంతి సద్యః॥ తత్సూర్యస్య దేవత్వం తన్మహిత్వం మధ్యాకర్తోర్వితతంసంజభార। యదేదయుక్తహరిత స్సధస్థాదాద్రాత్రీవాస స్తను తే సిమస్మై॥ తన్మిత్రస్య వరుణస్యాభిచక్షే సూర్యో రూపంకృణుతే ద్యోరుపస్థే। అనంత మన్య ద్రుశ దస్య పాజః కృష్ణమన్యద్ధరిత స్సంభరంతి॥ అద్యా దేవాఽఉదితా సూర్యస్య నిరంహసః పిపృతానిరవద్యాత్। తన్నో మిత్రో వరుణో మామహంతామదితి స్సింధుః పృథివీఽఉత ద్యౌః ॥3॥

ఛ ం ద ః.

ఇంద్రం మిత్రమితి ద్వయో ర్మంత్రయోః। ఔచథ్యపుత్రో దీర్ఘతమ ఋషిః। సూర్యో దేవతా। త్రిష్టుప్ఛందః॥

మ ం త్రః.

ఇంద్రం మిత్రం వరుణ మగ్ని మాహు రథోదివ్యస్స సుపర్ణో గరుత్మాన్। ఏకం సద్విప్రాబహుధావదం త్యగ్నిం యమం మాతరిశ్వాన మాహుః॥ కృష్ణం నియానం హరయ సుపర్ణాఽఅపోవసానా దివ ముత్పతంతి। తఽఆవ వృత్రన్సదనా దృతస్యాదిద్ఘృతేన పృథివీ వ్యుద్యతే॥

ఛ ం దః.

హంస శ్శుచిష దిత్యేకస్యార్చః। గౌతమపుత్రో వామదేవ ఋషిః। సూర్యోదేవతా। జగతీ ఛందః॥

మంత్రః.

హంస శ్శుచిష ద్వసు రంతరిక్షస ద్ధోతా వేదిష దతిథిర్దురోణసత్। నృషద్వరస దృతస ద్వ్యోమస దబ్జాఽ గోజాఋతజా అద్రిజాఋతమ్॥

ఛందః.

యత్వాసూ ర్యేత్యస్య మంత్రస్య। భూమిపుత్రోఽత్రిరర్షిః। సూర్యో దేవతా। అనుష్టుప్ఛందః॥

మంత్రః.

యత్వా సూర్య స్వర్భాను స్తమసావిధ్య దాసురః। అక్షేత్ర విద్యథా ముగ్ధో భువ నాన్య దీధయుః ॥౪॥

ఛందః.

యదద్యే త్యేకోత్సూర్య ఇతి తిస్రిఉద్వే తీతిచతస్రోఽ ధర్చశ్చప్రతా స్తాంస్మైత్రావరుణ పుత్రోవసిష్ఠ ఋషిః। సూర్యోదేవతా। జగతీ ఛందః॥

యదద్యసూర్య బ్రవో నాగాఽఉద్యన్మిత్రాయవరుణాయసత్యమ్। వయం దేవత్రాదితేస్యామ తవప్రియాసోఽఅర్యమన్గృణంతః। ఉత్సూర్యో బృహదర్చీం ష్యశ్రేత్పురు విశ్వా జనిమమానుషాణామ్। సమో దివా దదృశే రోచమానః క్రత్వాకృతః సుకృతః కర్తృభిర్భూత్। ససూర్య ప్రతిపురోనఽఉద్గాఽ ఏభిస్తోమేభి రేతశేభి రేవైః ప్రనో మిత్రాయ వరుణాయ వోచోనాగసోఽఅర్యమ్ణేఽ అగ్నయే చ। వినస్సహస్రం శురుధోరదంత్వృతావా నో వరుణో మిత్రోఽఅగ్నిః। యచ్ఛంతుచంద్రాఽఉపమంనోఽఅర్కమానః కామంపూపురంతు స్తవానాః॥ ౫॥ ఉద్వేతి సుభగోవిశ్వచక్షాః సాధారణస్సూర్యో మానుషాణామ్। చక్షు ర్మిత్రస్య వరుణస్య దేవ శ్చర్మేవయఃస్సమవివ్యక్తమాంసి। ఉద్వేతి ప్రసవీతాజనానాం మహా న్కేతు రర్ణవస్సూర్యస్య। సమానం చక్రం పర్యావివృత్సన్యదేతశో వహాతి ధూర్షు

యుక్తః। విభ్రాజమాన ఉషసాముపస్థాద్రేభిరుదేత్యనుమద్యమానః।
ఏష మే దేవ స్సవితా చచ్ఛందయస్సమానం న ప్రమినాతి ధామ।
దివో రుక్మ ఉరుచక్షా ఉదేతి దూరేఅర్థ స్తరణి ర్భ్రాజమానః।
నూనంజనా స్సూర్యేణ ప్రసూతా అయన్నర్థాని కృణవన్నపాంసి।
యత్రా చక్రు రమృతా గాతు మస్మై శ్యేనోనదీయ న్నన్వేతి పాథః॥

ఛందః.

ఉదుత్య ద్దర్శతమితి త్ర్యచస్య సూక్తస్య। మైత్రావరుణపుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః। సూర్యో దేవతా। ఆద్యా బృహతీ ద్వితీయా సతో బృహతీ। తృతీయా పుర ఉష్ణి క్ఛందాంసి॥

మంత్రః.

ఉదుత్యద్దర్శతంవపుర్దివఏతిప్రతిహ్వరే।యదీమాశుర్వహతి దేవఏతశోవిశ్వస్మైచక్షసేఅరమ్। శీర్ష్ణ శ్శీర్ష్ణో జగత స్తస్థుష స్పతిం సమయా విశ్వ మారజః॥ సప్త స్వసారస్సువితాయసూర్యం వహంతి హరితో రథే ॥౬॥ తచ్చక్షు ర్దేవహితం శుక్రముచ్చరత్। పశ్యేమ శరద శ్శతం జీవేమ శరద శ్శతమ్॥

ఛందః.

బణ్మహానితిద్వయోర్మంత్రయోః। భార్గవో జమదగ్నిరర్షిః। సూర్యో దేవతా। బార్హతప్రగాథ శ్ఛందః॥

మంత్రః.

బణ్మహాం అసి సూర్య బళాదిత్య మహాంఅసి। మహాస్తేసతో మహిమాపనస్య తేద్ధాదేవమహాం అసి।బట్సూర్య శ్రవసా మహాంఅసి

స్త్రాదేవ మహాంఅసి। మహ్నాదేవానా మసుర్యః పురోహితో విభు జ్యోతిరదాభ్యమ్ ॥౭॥

ఛందః.

నమో మిత్రస్యేతి ద్వాదశర్చస్య సూక్తస్య ॥ సూర్యపుత్రోభితప ఋషిః। సూర్యో దేవతా। జగతీ ఛందః। దశమీత్రిష్టుప్॥

మంత్రః.

నమో మిత్రస్య వరుణస్య చక్షసే మహోదేవాయ తదృతం సపర్యత। దూరేదృశే దేవజాతాయ కేతవే దివస్పుత్రాయ సూర్యాయ శంసత ॥ సామాసత్యోక్తిః పరిపాతువిశ్వతోద్యావాచ యత్రతత నన్నహాని చ। విశ్వ మన్యం నినిశతే యదేజతి విశ్వాహాపో విశ్వాహోదేతి సూర్యః॥ నతేఅదేవః ప్రదివోనివాసతే యదేతశేభిః పత్రైరథర్యసి॥ ప్రాచీన మన్య దనువర్తతే రజఉదన్యేనజ్యోతిషా యాసి సూర్య॥ యేన సూర్యజ్యోతిషా బాధసేతమో జగచ్చ విశ్వ ముదియర్షి భానునా॥ తేనాస్మ ద్విశ్వామనిరామనా హుతి మపామీవామప దుష్వప్న్యం సువ ॥ విశ్వస్య హి ప్రేషితో రక్షసి వ్రత మహేళయ న్నుచ్చరసి స్వధాఅను॥ యదద్య త్వా సూర్యోపబ్రవామహై తన్నో దేవాఅనుమంసీరత్క్రతుం॥ తన్నో ద్యావాపృథివీ తన్నఆప ఇంద్రశ్శృణ్వంతు మరుతోహవంవచః।మాశూనేభూమ సూర్యస్య సందృశి భద్రం జీవంతో జరణా మశీమహి॥ ౮॥ విశ్వాహా త్వా సుమనస స్సుచక్షసః ప్రజావంతోఅనమీవాఅనాగసః।

ఉద్యంతం త్వా మిత్ర మహారోద్దివే దివె జ్యోగ్జీవా ప్రతిపశ్యేమ సూర్య॥ మహిజ్యోతిర్బిభ్రతం త్వావిచక్షణభాస్వంతం చక్షుషే చక్షుషే మయః॥ఆరోహంతం బృహతఃపాజసస్పరినయం జీవాః ప్రతిపశ్యేమ సూర్య ॥ యస్య తె విశ్వా భువనాని కేతునా ప్రచేరతేనిచవిశంతేఽ అక్తుభిః॥ అనాగాస్త్వేనహరికేశసూర్యాహ్నాహ్నానోవస్యసావస్యసోదిహి ॥ శన్నో భవచక్షసా శన్నో ఽ అహ్నా శం భానునాశంహిమా శం ఘృణేన । యథా శమధ్వంచ్ఛమస ద్దురోణే తత్సూర్య ద్రవిణంధేహి చిత్రమ్॥ అస్మాకం దేవాఽఉభయాయ జన్మనే శర్మ యచ్ఛత ద్విపదె చతుష్పదే॥ అదత్పిబదూర్జయమానమాశితంతదస్మేశంయో రరపో దధాతన ॥ యద్వోదేవాశ్చకృమ జిహ్వాయా గురుమనసోవా ప్రయుతీ దేవహేళనమ్। అరావా యోనోఽ అభిదుచ్ఛునాయతే తస్మిన్తదేనో వసవో నిధేతన॥౯॥

ఛ ం దః.

సూర్యో న ఇతి పంచర్చస్య సూక్తస్య। సూర్యపుత్రో చక్షురషిః సూర్యో దేవతా॥ గాయత్రీ ఛందః॥

మ ం త్రః.

సూర్యో నో దివస్పాతు వాతోఽ అంతరిక్షాత్ । అగ్నిర్నః పార్థివేభ్యః ॥ జోషా సవిత ర్యస్యతేహర శ్శతం సవాం అర్హతి పాహినోదిద్యుతః పతంత్యాః ॥ చక్షుర్నో దేవ స్సవితా చక్షుర్నఽ ఉత పర్వతః।చక్షు ర్ధాతా దధాతు నః॥ చక్షుర్నో ధేహిచక్షుషే

ద్విక్షైత్రసూభ్యః। సం చ్ఛేదం విచపశ్యేమ ॥ సుసంద్రృశం త్వావయం ప్రతి పశ్యేమ సూర్య । విపశ్యేమ నృచక్షసః॥ ౧౦॥

ఛ ం ద ః.

విభ్రాడ్బృహ దితి చతుఋచస్య సూక్తస్య । సూర్యపుత్రో విభ్రాడృషిః। సూర్యో దేవతా। జగతీఛందః। అంత్యా పరిస్తారపఙ్క్తిః

మ ం త్ర ః.

విభ్రాడ్బృహత్పిబతు సోమ్యంమధ్వాయుర్దధద్యజ్ఞపతావ విహ్రుతమ్ । వాతజూతో యోఽభిరక్షతి త్మనాప్రజాః పుపోష పురుధా విరాజతి ॥ విభ్రాడ్బృహ త్సుభృతం వాజసాతమం ధర్మం దివోధరుణేసత్య మర్పితమ్। అమిత్రహా వృత్రహా దస్యుహం తమం జ్యోతి జజ్ఞేఽసురహా సపత్నహా॥ ఇదం శ్రేష్ఠం జ్యోతిషాం జ్యోతి రుత్తమం విశ్వజి ద్ధనజి దుచ్యతే బృహత్। విశ్వభ్రాడ్భ్రాజోమహి సూర్యో దృశఉరు పప్రథే సహఓజో అచ్యుతమ్॥ విభ్రాజం జ్యోతిషాస్వరగచ్ఛోరోచనం దివః । యేనేమా విశ్వా భువనా న్యాభృతా విశ్వకర్మణా విశ్వదేవ్యావతా ॥౧౧॥

ఛ ం ద ః.

ఆయంగౌరితి తృచస్య। సార్పరాజ ఋషిః । సూర్యో దేవతా। గాయత్రీ ఛందః॥

మ ం త్ర ః.

ఆయంగౌః ప్రశ్ని రక్రమీ దసద న్మాతరం పురః। పితరం చ ప్రియన్త్స్వః॥ అంతశ్చరతిరోచనాస్యప్రాణాదపానతీ। వ్యఖ్యన్మహిషో

దివమ్॥ త్రింశద్ధామ విరాజతివాక్పతంగాయ ధీయతే। ప్రతివస్తోరహా ద్యుభిః ॥౧౨॥

ఛందః.

ఋతంచేతి తృచస్య। మాధుచ్ఛందసోఽఘమర్షణఋషిః। భావవృత్తో దేవతా। అనుష్టుప్ఛందః॥

మంత్రః.

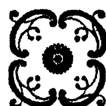
ఋతం చ సత్యం చాభీద్ధా త్తపసోధ్యజాయత। తతో రాత్ర్యజాయత తత స్సముద్రోఽఅర్ణవః। సముద్రాదర్ణవాదధిసంవత్సరోఽఅజాయత। అహోరాత్రాణి విదధ ద్విశ్వస్య మిషతో వశీ। సూర్యాచంద్రమసౌ ధాతా యథాపూర్వ మకల్పయత్। దివం చ పృథివీం చాంతరిక్షమథో స్వః॥ సవితా పశ్చాతాత్సవితా పురస్తాత్సవితోత్తరాత్తాత్సవితాధరాత్తాత్। సవితాన స్సువతుసర్వతాతింసవితానోరాసతాందీర్ఘమాయుః శ్రీసవితృసూర్యనారాయణార్పణమస్తు.

ఇతి సౌరం సమాప్తమ్.

షష్టిరోప్ఛర్ధశ ఏతాసాం సౌర్యాణాంసూర్యఏవదేవతా అంత్యమేకే సూక్త మాత్మన స్తవం మన్యంతే। య ఋషిస్సోహ మితి ధ్యాతవ్యం ॥ య ఏతేన సౌర్యేణ సూక్తేన సూర్య మహరహరుపతిష్ఠంతే। ధనధాన్యబహుపుత్రనిర్వ్యాధిమంత ఆయుష్యవంతఆరోగ్యవంతో న్నాద్యవంతో రయివంతో బలవంతో ధనవంతో బహుపుత్రవంతః॥

శ్రీకామ శ్శాంతికామో మేధాకామః ప్రజ్ఞాకామోయశస్కామ ఆ యుష్కామఆరోగ్యకామోఽన్నాద్యకామ ఏవం భాస్కర స్యారాధ నం కుర్యాత్ । సదాగృహీ పాపక్షయార్థి వ్యాధి నాశనార్థీ శత్రునా శనార్థీ జీవితార్థీ పుత్రార్థీ మోక్షార్థీ ధనార్థీ చకుర్వీత శ్రీ సూర్యస్యైవ సాయుజ్యం సరూపతాం సలోకతా మశ్నుతే। నమశ్శో నకాయ నమ శ్శోనకాయ నమః పరమర్షిభ్యో నమః పరమర్షిభ్యః । శాంతా పృథివీ శివమంతరిక్షం ద్యౌర్నో దేవ్యభయన్నో అస్తు । శ్శాదిశః ప్రదిశ ఉద్దిశో నఽఆపో విశ్వతః పరిపాంతు సర్వత శ్శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః॥ నమో బ్రహ్మణేనమో అస్త్వగ్నయేనమః పృథివ్యై నమ ఓషధీభ్యః । నమోవాచే నమో వాచస్పతయె నమో విష్ణవే మహతే కరోమి॥ ఓం శ్శాతి శ్శాంతి శ్శాంతిః॥

అరుణపాఠః

శ్రీగురుభ్యో నమః హరిః ఓమ్.

భద్రం కర్ణేభిశ్శృణుయామ దేవాః । భద్రం పశ్యేమాక్షభి
ర్యజత్రాః । స్థిరైరఙ్గైస్తుష్టువాగ్ంసస్తనూభిః । వ్యశేమ దేవహితం య
దాయుః । స్వస్తి న ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః । స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః ।
స్వస్తి నస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః । స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు ॥ ఓం
శాన్తిశ్శాన్తిశ్శాన్తిః.

ఓమ్॥ భద్రంకర్ణేభిశ్శృణుయామదేవాః। భద్రంపశ్యేమాక్షభి
ర్యజత్రాః । స్థిరైరఙ్గైస్తుష్టువాగ్ంస స్తనూభిః । వ్యశేమదేవహితం
యదాయుః।స్వస్తినఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః। స్వస్తినఃపూషా విశ్వవేదాః।
స్వస్తినస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః।స్వస్తినోబృహస్పతిర్దధాతు।ఆపమాపా
మపస్సర్వాః। అస్మాదస్మాదితోఽముతః॥౧॥అగ్నిర్వాయుశ్చసూర్య
శ్చ।సహసంచస్కరర్ధియా।వాయ్వశ్వారశ్మిపతయః॥ మరీచ్యాత్మానో
అద్రుహః। దేవీర్భువనసూవరీః॥పుత్రవత్త్వాయమేసుత॥మహానామ్నీ
ర్మహామానాః॥ మహసో మహసస్స్వః॥ దేవీఃపర్జన్యసూవరీః। పుత్రవ
త్త్వాయమే సుత ॥౨॥ అపాశ్న్యుష్ణిమపారక్షః ॥ అపాశ్న్యుష్ణిమపార
ఘమ్ ॥ అపాఘ్రామప చావర్తిమ్ ॥ అప దేవీరితో హిత ॥ వజ్రం
దేవీరజీతాగ్ంశ్చ । భువనం దేవసూవరీః। ఆదిత్యానదితిందేవీమ్।యోని

నోర్ధ్వముదీక్షత । శివా నశ్శ న్తమాభవన్తు । దివ్యాఆప ఓషధయః।
సుమృడీకా సరస్వతి । మాతే వ్యోమ సందృశి॥ 3 ॥

అముతస్సుతౌషధయో ద్వే చ ॥ ౧ ॥

స్మృతిః ప్రత్యక్షమైతిహ్యమ్।అనుమానశ్చతుష్టయమ్।ఏతైరా
దిత్యమణ్డలమ్। సర్వైరేవ విధాస్యతే। సూర్యోమరీచిమాదత్తే।సర్వ
స్మాద్భువనాదధి। తస్యాగపాకవిశేషేణ। స్మృతం కాలవిశేషణమ్।నదీ
వప్రభవాత్కాచిత్। అక్షయ్యాత్స్యన్దతే యథా॥ర॥ తాం నద్యోఽ
భిసమాయన్తి।సోరుస్సతీనని వర్తతే। ఏవం నానా సముత్థానాః।కాలా
స్సంవత్సరగ్ం శ్రితాః। అణుశశ్చమహాశశ్చ। సర్వేసమవయన్త్రితమ్ ।
సతైస్సర్వైస్సమావిష్టః।ఊరుస్సన్న నివర్తతే।అధిసంవత్సరంవిద్యాత్।
తదేవలక్షణే ॥౩॥ అణుభిశ్చ మహద్భిశ్చ। సమారూఢగప్రదృశ్యతే।
సంవత్సరగ ప్రత్యక్షేణ। నాధిసత్వగప్రదృశ్యతే। పటరోవిక్లిధగపిజ్గః।
ఏతద్వరుణ లక్షణమ్।యత్రైతదుపదృశ్యతే । సహస్రం తత్రనీయతే।
ఏకగ్ం హి శిరో నానాముఖే।కృత్స్నం తదృతులక్షణమ్ ॥ ౬ ॥ ఉభ
యతస్సప్తేన్ద్రియాణి। జల్పితం త్వేవదిహ్యతే। శుక్లకృష్ణేసంవత్సరస్య।
దక్షిణవామయోర్గ పార్శ్వయోః । తస్యైషాభవతి। శుక్రం తేఅన్య
ద్యజతం తే అన్యత్ । విషురూపే అహనీ ద్యౌరివాసి । విశ్వాహి
మాయా అవసి స్వధా వః । భద్రా తే పూషన్నిహరాతిరస్త్వి
తి । నాత్ర భువనమ్ । నపూషా । న పశవః । నాదిత్యస్సంవత్స
ర ఏవ ప్రత్యక్షేణప్రియతమం విద్యాత్ ॥ఏతద్వై సంవత్సరస్యప్రియ

తస్మాగ్ం రూపమ్ ॥ యోఽస్య మహానర్థ ఉత్పత్స్యమానో భవతి॥ ఇ
దం పుణ్యం కురుష్వేతి । తమాహరణం దద్యాత్ ॥౭॥

యథా లక్షణ ఋతులక్షణం భువనగ్ంసప్తచ॥౩॥

సాకంజానాగ్ం సప్తథమాహురేకజమ్। షడుద్యమా ఋష
యో దేవజా ఇతి । తేషామిష్టాని విహితాని ధామశః॥ స్థాత్రే రేజంతే
వికృతాని రూపశః। కో నుమర్యా అమిథితః। సఖా సఖాయమబ్రవీత్ ।
జహాకో అస్మదీషతే। యస్తిత్యాజ సఖివిదగ్ం సఖాయమ్ । న తస్య
వాచ్యపి భాగో అస్తి । యదీగ్ంశృణోత్యలకగ్ం శృణోతి ॥ ౮ ॥
న హి ప్రవేద సుకృతస్య పన్థామితి।ఋతుర్ ఋతునా నుద్యమానః।
వినవాదాభిధావః । షష్టిశ్చ త్రిగ్ంశకా వల్గాః । శుక్లకృష్ణౌ చ షాష్టికౌ
సారాగవస్త్రైర్ జరదక్షః । వసన్తో వసుభిస్సహ।సంవత్సరస్య సవితుః।
ప్రైషకృత్ప్రథమస్స్మృతః । అమూనాదయతేత్యన్యాన్ ॥౯॥ అమూ
గ్ంశ్చ పరిరక్షతః । ఏతా వాచః ప్రయుజ్యన్తే। యత్రైతదుపదృశ్యతే
ఏతదేవ విజానీయాత్ । ప్రమాణం కాలపర్యయే।విశేషణంతు వక్ష్యా
మః।ఋతూనాం తన్నిబోధత।శుక్లవాసా రుద్రగణః। గ్రీష్మేణావర్తతే
సహ । నిజహన్పృథివీగ్ం సర్వామ్ ॥౧౦॥ జ్యోతిషాప్రతిఖ్యేన సః ।
విశ్వరూపాణి వాసాగ్ంసి । ఆదిత్యానాం నిబోధత।సంవత్సరీణంకర్మ
ఫలమ్ । వర్షాభిర్దదతాగ్ంసహ। అదుఃఖోదుఃఖచక్షురివ । తదా
పీత ఇవ దృశ్యతే । శీతేనావ్యథయన్నివ । రురుదక్ష ఇవ దృశ్యతే ।

హ్లాదయతేజ్వలతశ్చైవ । శామ్యతశ్చాస్య చక్షుషీ । యావైప్రజా భ్రగ్ంశ్యన్తే। సంవత్సరాత్తా భ్రగ్ంశ్యన్తే।యాఃప్రతితిష్ఠన్తి।సంవత్సరేతాః ప్రతితిష్ఠన్తి । వర్షాభ్య ఇత్యర్థః॥ ౧౧॥శృణోత్యస్యాస్థ్న ర్వాన్మేవషట్చ॥౩॥

అక్షిదుఃఖోత్థితస్యైవ । విప్రసన్నే కనీనికే । ఆఙ్క్తేచాద్గణం నాస్తి । ఋభూణాం తన్నిబోధత । కనకాభాని వాసాగ్ంసి । అహతాని నిబోధత । అన్నమశ్నీత మృజ్మీత। అహంవోజీవనప్రదః। ఏతా వాచః ప్రయుజ్యన్తే । శరద్యత్రోపదృశ్యతే॥ ౧౨॥ అభిధూన్వన్తోఽభిఘ్నన్త ఇవ । వాతవన్తోమరుద్గణాః। అముతో జేతుమిషుముఖమివ। సన్నద్ధాస్సహదదృశేహ।అపధ్వస్తైర్వస్తివర్ణైరివ। విశిఖాసఃకపర్దినః అక్రుద్ధస్య యోత్స్యమానస్య। క్రుద్ధస్యేవలోహినీ। హేమతశ్చక్షుషీ విద్యాత్ । అక్ష్ణయోః క్షిపణోరివ ॥ ౧౩ ॥ దుర్భిక్షం దేవలోకేషు । మనూనాముదకంగృహే । ఏతా వాచః ప్రవదన్తీః। వైద్యుతోయాన్తి శైశిరీః। తా అగ్నిః పవమానా అన్వైక్షత। ఇహజీవికామపరిపశ్యన్ తస్యైషాభవతి। ఇహేహవస్స్వతపసః । మరుతస్సూర్యత్వచః। శర్మ సప్రథా ఆవృణే॥ ౧౪ ॥ దృశ్యత ఇవావృణే॥ ౪ ॥

అతితామ్రాణి వాసాగ్ంసి। అష్టివజ్రశతఘ్ని చ . విశ్వేదేవా విప్రహరన్తి అగ్నిజిహ్వా అసశ్చత। నైవ దేవో న మర్త్యః।న రాజా వరుణో విభుః । నాగ్నిర్నేన్ద్రో న పవమానః। మాతృక్కచ్చనవిద్యతే । దివ్యస్యైకాధనురార్త్నిః । పృథివ్యామపరాశ్రితా॥౧౫॥తస్యే

ద్రో వమ్రిరూపేణ। ధనుర్జ్యామచ్ఛినత్స్వయమ్। తదింద్రధనురిత్యజ్యమ్।
అభ్రవర్ణేషు చక్షతే। ఏతదేవశంయోర్బార్హస్పత్యస్య। ఏతద్రుద్ర
స్య ధనుః। రుద్రస్య త్వేవ ధనురార్త్నిః। శిర ఉత్పిపేష। స ప్రవర్గ్యోఽ
భవత్। తస్మాద్యస్సప్రవర్గ్యేణ యజ్ఞేన యజతే। రుద్రస్య స శిరః
ప్రతిదధాతి। నైనగ్ం రుద్ర ఆరుకో భవతి। య ఏవం వేద ॥ ౧౬ ॥
త్రితా యజతే త్రీణి చ॥ ౫ ॥

అత్యూర్ధ్వాక్షోఽతిరశ్చాత్। శిశిరః ప్రదృశ్యతే। నైవ రూపం
న వాసాగ్ంసి। న చక్షుః ప్రతిదృశ్యతే। అన్యోన్యం తు న హిగ్ంస్
స్రాతః। సత స్తద్దేవలక్షణమ్। లోహితోక్షిశారశీర్ష్ణిః। సూర్య
స్యోదయనం ప్రతి। త్వం కరోషి న్యఞ్జలికామ్। త్వం కరోషి నిజాను
కామ్ ॥ ౧౭ ॥ నిజానుకా మే న్యఞ్జలికా। అమీ వాచముపాసతామ్
ఇతి। తస్మై సర్వ ఋతవో నమన్తే। మర్యాదాకరత్వాత్ప్రపురోధామ్।
బ్రాహ్మణ ఆప్నోతి। య ఏవం వేద। స ఖలు సంవత్సర ఏతైస్సేనానీ
భిస్సహ। ఇన్ద్రాయ సర్వాన్కామానభి వహతి। స ద్రప్సః। తస్యై
షా భవతి॥ ౧౮ ॥ అవద్రప్సో అంగ్ంశుమతీమతిష్ఠత్। ఇయానః
కృష్ణో దశభిస్సహస్రైః। ఆవర్తమిన్ద్రశ్శచ్యా ధమన్తమ్। ఉపస్నుహితం
నృమణామథ ద్రామితి। ఏతయైవేన్ద్ర స్సలావృక్యా సహ। అసురాన్పరి
వృశ్చతి। పృథివ్యగ్ంశుమతీ। తామన్వవస్థితస్సంవత్సరో దివం చ।
నైవం విదుషాఽఽచార్యాన్తేవాసినౌ। అన్యోఽన్యస్మై ద్రుహ్యాతామ్।

యో ద్రుహ్యతి। భ్రశ్యతే స్వర్గాల్లోకాత్। ఇత్యృతుమణ్డలాని। సూర్యమణ్డలాన్యాఖ్యాయికాః। అత ఊర్ధ్వగ్ంసనిర్వచనాః॥ ౧౯॥

నిజానుకాం భవతి ద్రుహ్యతాం పఞ్చ చ ॥ ౬ ॥

ఆరోగో భ్రాజః పటరః పతఙ్గః। స్వర్ణరో జ్యోతిషీమాన్ విభాసః। తే అస్మై సర్వే దివమాతపన్తి। ఊర్జం దుహానా అనపస్ఫురన్త ఇతి। కశ్యపోఽష్టమః। స మహామేరుం న జహాతి। తస్యైషా భవతి। యత్తే శిల్పం కశ్యప రోచనావత్। ఇన్ద్రియావత్పుష్కలం చిత్రభాను। యస్మిన్త్సూర్యా అర్పితాస్సప్త సాకమ్॥ ౨౦॥ తస్మిన్రాజానమధి విశ్రయేమమితి। తే అస్మై సర్వే కశ్యపాజ్జ్యోతిర్లభన్తే। తాన్థ్సోమః కశ్యపాదధి నిర్ధమతి। భ్రస్తాకర్మకృదివైవమ్। ప్రాణో జీవానీన్ద్రియజీవాని। సప్తశీర్షణ్యాః ప్రాణాః। సూర్యా ఇత్యాచార్యాః। అపశ్యమహమేతాన్థ్సప్తసూర్యానితి। పఞ్చకర్ణో వాత్స్యాయనః। సప్తకర్ణశ్చప్లాక్షిః॥ ౨౧ ॥ ఆనుశ్రవిక ఏవ నౌ కశ్యప ఇతి। ఉభౌ వేదయితే। న హి శేకుమివ మహామేరుం గన్తుమ్। అపశ్యమహమేతథ్సూర్యమణ్డలం పరివర్తమానమ్। గార్గ్యః ప్రాణత్రాతః। గచ్ఛన్త మహామేరుమ్। ఏకం చాజహతమ్। భ్రాజపటరపతఙ్గా నిహనే। తిష్ఠన్నాతపన్తి। తస్మాదిహ తప్త్రితపాః॥ ౨౨॥ అముత్రేతరే। తస్మాదిహాతప్త్రితపాః। తేషామేషా భవతి। సప్తసూర్యా దివమనుప్రవిష్టాః। తానన్వేతి పథిభిర్దక్షిణావాన్। తే అస్మై సర్వే ఘృతమాతపన్తి। ఊర్జం దుహానా అనపస్ఫురన్త ఇతి। సప్తర్త్విజస్సూర్యా ఇ

త్యాశ్చార్యాః । తేషామేషా భవతి। సప్త దిశో నానాసూర్యాః॥ ౨౩॥ సప్తహోతార ఋత్విజః । దేవా ఆదిత్యా యే సప్త । తేభిస్సోమాభీ రక్షణ ఇతి । తదప్యామ్నాయః । దిగ్భ్రాజ ఋతూన్కరోతి। ఏతయైవావృతా సహస్రసూర్యతాయా ఇతి వైశమ్పాయనః। తస్యైషా భవతి । యద్ద్యావ ఇన్ద్ర తే శతగ్ంశతం భూమీః । ఉత స్యుః । న త్వా వజ్రిన్సహస్రగ్ం సూర్యాః॥ ౨౪॥ అను న జాతమష్ట రోదసీ ఇతి। నానాలిఙ్గత్వాదృతూనాంనానాసూర్యత్వమ్। అష్టౌ తు వ్యవసితా ఇతి। సూర్యమణ్డలాన్యష్టాత ఊర్ధ్వమ్। తేషామేషా భవతి। చిత్రం దేవానాముదగాదనీకమ్। చక్షుర్మిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః॥ ఆప్రా ద్యావాపృథివీ అన్తరిక్షమ్। సూర్య ఆత్మా జగతస్తస్థుషశ్చేతి॥ ౨౫ ॥

సాకం జానాం సప్తథా నానా సూర్యాస్సూర్యా నవ చ॥ ౭॥

క్వేదమభ్రం నివిశతే। క్వాయగ్ం సంవత్సరో మిథః। క్వాహః క్వేయం దేవ రాత్రీ। క్వ మాసా ఋతవశ్శ్రితాః। అర్ధమాసా ముహూర్తాః। నిమేషాస్త్రుటిభిస్సహ । క్వేమా ఆపో నివిశన్తే । యదీతో యాన్తి సంప్రతి। కాలా అప్సు నివిశన్తే। ఆపస్సూర్యే సమాహితాః॥ ౨౬॥ అభ్రాణ్యపః ప్రపద్యన్తే। విద్యుత్సూర్యే సమాహితా। అనవర్ణే ఇమే భూమీ। ఇయంచాసౌ చ రోదసీ। కిగ్ంస్విదత్రాన్తరా భూతమ్। యేనేమే విధృతే ఉభే । విష్ణునా విధృతే భూమీ । ఇతి వత్సస్య వేదనా । ఇరావతీ ధేనుమతీ హి భూతమ్। సూయవసినీ మనుషే దశస్యే॥ ౨౭॥ వ్యష్టభ్నా

ద్రోదసీ విష్ణవే తే । దాధర్థ పృథివీమభితో మయూఖైః । కింతద్విష్ణోర్బలమాహుః । కా దీప్తిః కిం పరాయణమ్ । ఏకో యద్ధారయద్దేవః । రేజతీ రోదసీ ఉభే । వాతాద్విష్ణోర్బలమాహుః । అక్షరాద్దీప్తిరుచ్యతే । త్రిపదాద్ధారయద్దేవః । యద్విష్ణోరేకముత్తమమ్ ॥ ౨౮ ॥ అగ్నయో వాయవశ్చైవ । ఏతదస్య పరాయణమ్ । పృచ్ఛామి త్వా పరం మృత్యుమ్ । అవమం మధ్యమం చతుమ్ । లోకం చ పుణ్యపాపానామ్ । ఏతత్పృచ్ఛామి సంప్రతి । అముమాహుః పరం మృత్యుమ్ । పవమానం తు మధ్యమమ్ । అగ్నిరేవావమో మృత్యుః । చంద్రమాశ్చతురుచ్యతే ॥ ౨౯ ॥ అనాభోగాః పరం మృత్యుమ్ । పాపాస్సంయంతి సర్వదా । ఆభోగాస్త్వేవ సంయంతి । యత్ర పుణ్యకృతో జనాః । తతో మధ్యమమాయంతి । చతుమగ్నిం చ సంప్రతి । పృచ్ఛామి త్వా పాపకృతః । యత్ర యాతయతే యమః । త్వం నస్తద్బ్రహ్మన్ప్రబ్రూహి । యది వేత్థాసతో గృహాన్ ॥ ౩౦ ॥ కశ్యపాదుదితాస్సూర్యాః । పాపాన్నిర్ఘ్నంతి సర్వదా । రోదస్యోరంతర్దేశేషు । తత్ర న్యస్యంతే వాసవైః । తేఽశరీరాః ప్రపద్యంతే । యథాఽపుణ్యస్య కర్మణః । అపాణ్యపాదకేశాసః । తత్ర తేఽయోనిజా జనాః । మృత్వా పునర్మృత్యుమాపద్యంతే । అద్యమానాస్స్వకర్మభిః ॥ ౩౧ ॥ ఆశాతికాః క్రిమయ ఇవ । తతః పూయంతే వాసవైః । అపైతం మృత్యుం జయతి । య ఏవం వేద । స ఖల్వేవంవిద్బ్రాహ్మణః । దీర్ఘశ్రుత్తమో భవతి । కశ్యపస్యాతిథిస్సిద్ధగమనస్సిద్ధాగమనః ।

తస్యైషాభవతి।ఆయుస్మిన్నప్తవాస్తవాః।రోహన్తిపూర్వ్యావ్రుహాః॥3౨॥ ఋషిర్హాదీర్ఘశ్రుత్తమః।ఇన్ద్రస్యఘర్మో అతిథిరితి।కశ్యపః పశ్యకో భవతి। యత్సర్వం పరిపశ్యతీతి సౌక్ష్మ్యాత్ ।అథాగ్నేరష్టపురుషస్య। తస్యైషా భవతి। అగ్నే నయ సుపథారాయే అస్మాన్। విశ్వాని దేవ వయునానివిద్వాన్। యుయోధ్యస్మజ్జుహురాణమేనః। భూయిష్ఠాం తేన మఉక్తిం విధేమేతి॥33॥ సమాహితాదగ్నేర్వ ఉత్తమముచ్యతే స్త్రీహో క్షన్వాకర్మభిః పూర్వ్యా వ్రుహ ఇతి ॥౮॥

అగ్నిశ్చ జాతవేదాశ్చ। సహోజా అజిరాప్రభుః। వైశ్వానరో నర్యాపాశ్చ।పఙ్క్తిరాధాశ్చ సప్తమః। విసర్పేవాష్టమోఽగ్నీనామ్। ఏతేఽష్టౌ వసవః క్షితా ఇతి। యథర్త్వేవాగ్నే రర్చిర్వర్ణవిశేషాః। నీలార్చిశ్చ పీతకార్చిశ్చేతి। అథ వాయోరేకాదశపురుషస్యైకాదశస్త్రీకస్య। ప్రభ్రాజమానా వ్యవదాతాః॥ 3౪॥ యాశ్చ వాసుకివైద్యుతాః। రజతాః పరుషాః శ్యామాః।కపిలా అతిలోహితాః। ఊర్ధ్వా అవపతన్తాశ్చ।వైద్యుత ఇత్యేకాదశ।నైనం వైద్యుతో హినస్తి య ఏవం వేద।సహోవాచ వ్యాసః పారాశర్యః। విద్యుద్వధమేవాహం మృత్యుమైచ్ఛమితి। న త్వకామగ్ం హన్తి॥3౫॥ య ఏవం వేద। అథ గన్ధర్వగణాః। స్వాన భ్రాట్। అఙ్ఘారిర్బమ్భారిః। హస్తస్సుహస్తః। కృశాను ర్విశ్వావసుః। మూర్ధన్వాన్థ్సూర్యవర్చాః। కృతిరిత్యేకాదశ గన్ధర్వగణాః।దేవాశ్చ మహాదేవాః। రశ్మయశ్చ దేవాగరగిరః॥3౬॥

నైనం గరోహినస్తి। యఏవం వేద। గౌరీమిమాయ సలిలాని తక్షతీ। ఏకపదీ ద్విపదీ సా చతుష్పదీ। అష్టాపదీనవపదీ బభూవుషీ। సహస్రాక్షరాపరమేవ్యోమన్నితి।వాచో విశేషణమ్। అథ నిగదవ్యాఖ్యాతాః తాననుక్రమిష్యామః। వరాహవ స్స్వతపసః ॥32॥* విద్యున్మహసో ధూపయః। శ్యావయోగ్రమహామేధా శ్చత్యేతే। యేచేమేశిమివిద్విషః॥ పర్జన్యాస్సప్తపృథివీమభివర్షన్తి।వృష్టిభిరితి।ఏతయైవవిభక్తివిపరీతాః సప్తభిర్వాతైరుదీరితాః, అమూన్లోకానభివర్షన్తి, తేషామేషాభవతి। సమానమేతదుదకమ్॥3౮॥ ఉచ్చైత్యవచాహభిః, భూమిం పర్జన్యాజిన్వన్తి, దివంజిన్వన్త్యగ్నయఇతి। యదక్షరం భూతకృతమ్,విశ్వేదేవా ఉపాసతే , మహర్షిమస్యగోప్తారమ్ , జమదగ్నిమకుర్వత।జమదగ్నిరాప్యాయతే।ఛన్దోభి శ్చతురుత్తరైః। రాజ్ఞస్సోమస్యతృప్తాసః॥ 3౯॥ బ్రహ్మణావీర్యావతా।శివానఃప్రదిశోదిశః।తచ్ఛంయోరావృణీమహే, గాతుంయజ్ఞాయ।గాతుంయజ్ఞపతయే।దైవీస్వస్తిరస్తునః।స్వస్తిర్మానుషేభ్యః। ఊర్ధ్వంజిగాతుభేషజమ్। శంనోఅస్తుద్విపదే। శంచతుష్పదే। సోమపా 3 అసోమపా 3 ఇతినిగదవ్యాఖ్యాతాః॥౪౦॥వ్యవదాతాస్తా స్తీగర్గిర స్తపస ఉదకం తృప్తాస్చతుష్పద ఏకంచ॥౯॥

సహస్రవృదియం భూమిః। పరంవ్యోమసహస్రవృత్ ।అశ్వినా భుజ్యూనాసత్యా విశ్వస్య జగతస్పతీ। జాయా భూమిః పతిర్వ్యోమ।

* 'విద్యున్నయసో' ఇతి పాఠాన్తరమ్,

మిథునంతా ఋతుర్వ్యథుః। పుత్రో బృహస్పతీ రుద్రః। సరమా ఇతి స్త్రీపు
మమ్ । శుక్రంవామన్యద్యజతంవామన్యత్ । విషురూపే అహనీద్యౌరి
వస్థః॥౨౧॥ విశ్వాహివాయా అవథస్స్వధావస్తా। భద్రావాంపూషణా
విహరాతిరస్తు। వాసాత్యాచిత్రౌజగతో నిధానా। ద్యావాభూమీచరథ
స్సగ్ంసఖాయా। తావశ్వినారాసభాశ్వాహవం మే। శుభస్పతీఆగతగ్ం
సూర్యయాసహ । త్ర్యుగ్రోహభుజ్యుమశ్వినోదమేఘే। రయింనకశ్చిన్మ
మృవా ౨ అవాహాః । తమూహథుర్నౌభిరాత్మన్వతీభిః। అన్తరిక్షప్రు
ద్భిరపోదకాభిః॥౨౨॥ తిస్రః క్షపస్త్రిరహాతివ్రజద్భిః । నాసత్యాభుజ్యు
మూహథుః పతంగైః। సముద్రస్యధన్వన్నార్ద్రస్యపారే। త్రిభీరథైశ్శత
పద్భిష్షడశ్వైః। సవితారంవితన్వన్తమ్। అనుబధ్నాతి శామ్బరః। ఆపపూ
ర్షమ్బరశ్చైవ। సవితాఽరేపసోఽభవత్ । త్యగ్ంసుతృప్తంవిదిత్వైవ।
బహుసోమగిరంవశీ॥౨౩॥ అన్వేతితుగ్రోఽవక్రిణాం తమ్ । ఆయుసూ
యాన్థ్సోమతృప్సుషు । ససంగ్రామస్తమోద్యోఽత్యోతః। వాచోగాః
పిపాతితత్। సతద్గోభిస్తవాఽత్యేత్యన్యే । రక్షసాఽనమ్వితాశ్చయే।
అన్వేతిపరివృత్త్యాఽస్తః। ఏవమేతౌ స్థో అశ్వినా। తేఏతేద్యుగపృథివ్యోః।
అహరహర్గర్భందధాథే॥ ౨౪॥ తయో రేతౌ వత్సావహోరాత్రే ।
పృథివ్యా అహః । దివో రాత్రిః । తా అవిసృష్టౌ । దమ్పతీఏవభవతః ।
తయోరేతౌ వత్సౌ। అగ్నిశ్చాదిత్యశ్చ । రాత్రేర్వత్సః। శ్వేత ఆదిత్యః।
అహ్నోఽగ్నిః॥౨౫॥ తామ్రో అరుణః । తా అవిసృష్టౌ । దమ్పతీఏవ

భవతః । తయో రేతౌ వత్సౌ । వృత్రశ్చ వైద్యుతశ్చ । అగ్నేర్వృత్రః ।
వైద్యుత ఆదిత్యస్య । తావవిసృష్టౌ । దమ్పతీ ఇవ భవతః । తయో రేతౌ
వత్సౌ ॥ ౨౬ ॥ ఉష్మా చ నీహారశ్చ । వృత్రస్యోష్మా । వైద్యుతస్య నీహారః ।
తౌ తావేవ ప్రతిపద్యేతే । సేయగ్ంరాత్రీ గర్భిణీ పుత్రేణ సంవసతి । తస్యా
వా ఏతదుల్బణమ్ । యద్రాత్రౌ రశ్మయః । యథా గర్భిణ్యా ఉల్బణమ్ । ఏ
వమేతస్యా ఉల్బణమ్ । ప్రజయిష్ణుః ప్రజయా చ పశుభిశ్చ భవతి । య ఏవం
వేద । ఏతముద్యన్తమపియన్తం చేతి । ఆదిత్యః పుణ్యస్య వత్సః । అథ పవి
త్రాఙ్గిరసః ॥ ౨౭ ॥ స్థోఽపోదకాభిర్వర్షీ దధాతేఽగ్నిస్తయో రేతౌ వత్సౌ భ
వతి చత్వారి చ ॥ ౧౦ ॥

పవిత్రవన్తః పరివాజమాసతే । పితైషాం ప్రత్నో అభిరక్షతి వ్రతమ్ ।
మహస్సముద్రం వరుణస్తిరోదధే । ధీరా ఇచ్ఛేకుర్ధరుణేష్వారభమ్ । పవి
త్రం తే వితతం బ్రహ్మణస్పతే । ప్రభుర్గాత్రాణి పర్యేషి విశ్వతః । అతప్తత
నూర్న తదామో అశ్నుతే । శృతాస ఇద్వహన్తస్తత్సమాశత । బ్రహ్మా దే
వానామ్ । అసతస్సద్వ్యతతక్షుః ॥ ౨౮ ॥ ఋషయస్సప్తాత్రిశ్చ యత్ । సర్వే
ఽత్రయో అగస్త్యశ్చ । నక్షత్రైశ్శంకృతోఽవసన్ । అథ సవితుశ్శ్యా
వాశ్వస్యావర్తికామస్య । అమీ య ఋక్షా నిహితాస ఉచ్చా । నక్తం దదృ
శ్రే కుహచిద్దివేయుః । అదబ్ధాని వరుణస్య వ్రతాని । విచాకశచ్చన్ద్రమా న
క్షత్రమేతి । తత్సవితుర్వరేణ్యమ్ । భర్గో దేవస్య ధీమహి ॥ ౨౯ ॥ ధియో
యో నః ప్రచోదయాత్ । తత్సవితుర్వృణీమహే । వయం దేవస్య భోజనమ్

శ్రీగ్ంసర్వధాతమమ్ । తురం భగస్య ధీమహి । అపాగూహతసవి తాతృభీన్ । సర్వాన్దివో అన్ధసః । నక్తంతాన్యభవన్దృశే । అస్థ్యస్థ్నా * సమ్భవిష్యామః । నామనామైవనామమే ॥ ౧౧ ॥ నపుగ్ంసకంపుమాగ్ం స్త్ర్యస్మి । స్థావరోఽస్మ్యథజఙ్గమః । యజేఽయక్షియష్టాహేచ । మయా భూతాన్యయక్షత । పశవోమమభూతాని । అనూబన్ధ్యోఽస్మ్యహంవిభుః । స్త్రియస్సతీః । తాఉమేపుగ్ంసఆహుః । పశ్యదక్షణ్వాన్న విచేతదన్ధః । కవిర్యఃపుత్రస్సఇమాచికేత ॥ ౧౨ ॥ యస్తావిజానాత్సవితుః పితాఽసత్ । అన్ధో మణిమవిన్దత్ । తమనఙ్గులిరావయత్ । అగ్రీవః ప్రత్యముఞ్చత్ । తమజిహ్వా అసశ్చత । ఊర్ధ్వమూలమవాక్ఛాఖమ్ । వృక్షంయో వేదసం ప్రతి । నసజాతుజనశ్శ్రద్దధ్యాత్ । మృత్యుర్మామారయాదితి । హసితగ్ం రుదితంగీతమ్ ॥ ౧౩ ॥ వీణాపణవలాసితమ్ । మృతంజీవంచయత్కిఞ్చిత్ । అఙ్గానిస్నేవవిధితత్ । అతృప్యగ్ంస్తృప్యధ్యాయత్ । అస్మాజ్జాతామే మిథూచరన్ । పుత్రోనిరృత్యావైదేహః । అచేతాయశ్చచేతనః । * సతంమణిమవిన్దత్ । సోఽనఙ్గులిరావయత్ । సోఽగ్రీవఃప్రత్యముఞ్చత్ ॥ ౧౩ ॥ సోఽజిహ్వో అసశ్చత । నైతమృషిం విదిత్వానగరం ప్రవిశేత్ । యదిప్రవిశేత్ । మిథౌచరిత్వాప్రవిశేత్ । తత్సమ్భవస్యవ్రతమ్ । ఆత మగ్నేరథంతిష్ఠ । ఏకాశ్వమేకయోజనమ్ । ఏకచక్రమేకధురమ్ । వాత

---

* ‘అస్థ్యస్నా’ ఇతి పాఠాన్తరమ్.

* ఆరణ్యకశిక్షావిరోధేఽపి సతమిత్యనుదాత్తపాఠః శిష్టైరాదృతః.

ప్రాజిగతింవిభో । నదిష్యతినవ్యథతే ॥౧౩॥ నాస్యాస్థీనియాన్తుసజ్జతి ।
యచ్ఛ్వేతాన్రోహితాగ్ంశ్చాగ్నేః । రథేయుక్త్వాఽధితిష్ఠతి । ఏకయా
చ దశభిశ్చస్వభూతే । ద్వాభ్యామిష్టయేవిగ్ంశత్యాచ । తిసృభిశ్చవ
హసే త్రిగ్ంశతాచ ॥ నియుద్భిర్వాయవిహతావిముఞ్చ ॥౧౪॥ తతశ్శుద్ధ
మహినామమేచికేతక్రీతంప్రత్యముఞ్చద్వ్యథతేస్తచ ॥౧౧॥

ఆతనుష్వ ప్రతనుష్వ । ఉద్ధమాధమసంధమ । ఆదిత్యేచన్ద్ర
వర్ణానామ్ । గర్భమాధేహియఃపుమాన్ । ఇతస్సిక్తగ్ంసూర్యగ
తమ్ । చన్ద్రమసేరసంకృధి । వారాదం జనయాగ్రేఽగ్నిమ్ । యఏ
కోరుద్రఉచ్యతే । అసంఖ్యాతా స్సహస్రాణి । స్మర్యతేనచదృశ్యతే ॥౧౬॥
ఏవమేనంనిబోధత । ఆమన్ద్రైరిన్ద్రహరిభిః । యాహిమయూరరోమభిః ।
మాత్వాకే*చిన్ని యేమురిన్నపాశినః । దధన్వేవతాఽఇహి । మామన్ద్రై
రిన్ద్రహరిభిః । యామిమయూర రోమభిః , మామా కేచిన్ని యే *
మురిన్నపాశినః । నిధన్వేవతా ౨ ఇమి । అణుభిశ్చమహద్భిశ్చ ॥ ౧౭ ॥
నిఘృష్వైరసమాయుతైః । కాలైర్ హరిత్వమాపన్నైః । ఇన్ద్రాయా
హిసహస్రయుక్ । అగ్నిర్విభ్రాష్టివసనః । వాయుశ్శ్వేతసికద్రుకః । సంవ
త్సరోవిషూవర్ణైః ॥ నిత్యాస్తేఽనుచరాస్తవ । సుబ్రహ్మణ్యోగ్ంసుబ్ర
హ్మణ్యోగ్ం సుబ్రహ్మణ్యోమ్ । ఇన్ద్రాగచ్ఛహరిప ఆగచ్ఛమేధాతిథేః ।
మేషవృషణశ్వస్య మేనే ॥ ౧౮ ॥ గౌరావస్కన్దిన్నహల్యాయైజార ।

* 'కేచిన్న్యేము' ఇతి పాఠాన్తరమ్.

కౌశిక బ్రాహ్మణ గౌతమబ్రువాణ। అరుణాశ్వాఇహాఽగతాః। వసవఃపృ
థివిక్షితః । అష్టౌదిగ్వాససోఽగ్నయః । అగ్నిశ్చజాతవేదాశ్చేత్యేతే,
తామ్రాశ్వాస్తామ్రరథాః। తామ్రవర్ణాస్తథాఽసితాః। దణ్డహస్తాఃఖాదద్
గ్దతః । ఇతోరుద్రాఃపరాంగతాః॥౫౯॥ ఉక్తగ్ంస్థానం ప్రమాణంచ
పురఇత । బృహస్పతిశ్చ సవితాచ । విశ్వరూపైరిహాగతామ్। రథేనో
దకవర్త్మనా । అప్సుషాఇతితద్ద్వయోః। ఉక్తోవేషోవాసాగ్ంసిచ। శా
లావయవానామితరప్రతీజ్యా † । వాసాత్యాఇత్యశ్వినోః। కోఽన్తరిక్షే
శబ్దంకరోతీతి। వాసిష్ఠోరౌహిణోమీమాగ్ంసాంచక్రే। తస్యైషాభవ
తి । వాశ్రేవవిద్యుదితి। బ్రహ్మణఉదరణమసి। బ్రహ్మణ ఉదీరణమసి।
బ్రహ్మణ ఆస్తరణమసి । బ్రహ్మణ ఉపస్తరణమసి॥౬౦॥

దృశ్యతైచ నైనేపరాంగతాశ్చ కేషట్సు॥౧౨ ॥

(అపక్రామతగర్భిణ్యః) అష్టయోనీమష్టపుత్రామ్। అష్టపత్నీ
మిమాంమహీమ్ । అహంవేదనమేమృత్యుః। నచామృత్యురఘాఽఽ
హరత్ । అష్టయోన్యష్టపుత్రమ్। అష్టపదిదమన్తరిక్షమ్। అహంవేదన
మేమృత్యుః । నచామృత్యురఘాఽఽహరత్ । అష్టయోనీమష్టపు
త్రామ్ । అష్టపత్నీమమూందివమ్॥ ౬౧॥ అహంవేదన మేమృత్యుః ।
నచామృత్యురఘాఽఽహరత్। సుత్రామాణంమహీమూషు। అదితి

† 'ప్రతిచ్యా' ఇతిపాఠాన్తరమ్.

ర్ద్యౌరదితిరన్తరిక్షమ్। అదితిర్మాతాసపితాసపుత్త్రః। విశ్వేదేవాఅది
తిఃపఞ్చజనాః।అదితిర్జాతమదితిర్జనిత్వమ్।అష్టౌపుత్త్రాసోఅదితేః।యే
జాతాస్తన్వఃపరి। దేవాగ్ం ఉపప్రైత్సప్తభిః॥౬౨॥ పరామార్తాణ్డ
మాస్యత్। సప్తభిః పుత్త్రైరదితిః। ఉపప్రైత్పూర్వ్యంయుగమ్। ప్ర
జాయై మృత్యవేతత్। పరామార్తాణ్డమాభరదితి।తానను క్రమిష్యా
మః। మిత్రశ్చవరుణశ్చ। ధాతాచార్యమాచ। అగ్ంశశ్చభగశ్చ।
ఇన్ద్రశ్చవివస్వాగ్ంశ్చేత్యేతే।హిరణ్యగర్భోహగ్ంసశ్శుచిషత్।బ్రహ్మ
జజ్ఞానంతదిత్పదమితి। గర్భఃప్రాజాపత్యః। అథపురుషస్సప్త
పురుషః ॥ ౬౩ ॥

అమూందివగ్ం సప్తభిరేతే చత్వారిచ॥౧౩॥

(యథాస్థానంగర్భిణ్యః) యోఽసౌతపన్నుదేతి। ససర్వేషాం
భూతానాంప్రాణానాదాయోదేతి।మామేప్రజాయామాపశూనామ్
మామమప్రాణానాదాయోదగాః। అసౌయోఽస్తమేతి। ససర్వే
షాంభూతానాం ప్రాణానాదాయాస్తమేతి। మామేప్రజాయామా
పశూనామ్।మామమప్రాణానాదాయాస్తంగాః।అసౌయ ఆపూర్యతి
ససర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరాపూర్యతి॥౬౪॥ మామేప్రజాయా
మాపశూనామ్। మామమప్రాణైరాపూరిష్ఠాః। అసౌయోఽపక్షీ
యతి।ససర్వేషాంభూతానాం ప్రాణైరపక్షీయతి। మామేప్రజాయా
మాపశూనామ్। మామమప్రాణైరపక్షేష్ఠాః।అమూన్యనక్షత్రాణి।

సర్వేషాంభూతానాంప్రాణైరపప్రసర్పన్తిచోత్సర్పన్తిచ। మామెప్రజా
యామాపశూనామ్। మామమప్రాణైరపప్రసృపత మోత్సృపత ॥
౬౫॥ఇమెమాసాశ్చార్ధమాసాశ్చ।సర్వేషాంభూతానాంప్రాణైరపప్రస
ర్పన్తిచోత్సర్పన్తిచ। మామెప్రజాయా మాపశూనామ్। మామమ
ప్రాణైరపప్రసృపతమోత్సృపత।ఇమఋతవః। సర్వేషాం భూతానాం
ప్రాణైరప ప్రసర్పన్తిచోత్సర్పన్తిచ। మా మెప్రజాయామాపశూనా
మ్। మామమప్రాణైరపప్రసృపతమోత్సృపత। అయగ్ంసంవత్సరః।
సర్వేషాం భూతానాంప్రాణైరపప్రసర్పతిచోత్సర్పతిచ ॥౬౬॥ మామే
ప్రజాయామాపశూనామ్। మామమప్రాణైరపప్రసృపమోత్సృప।
ఇదమహః।సర్వేషాంభూతానాంప్రాణైరపప్రసర్పతిచోత్సర్పతిచ।మా
మెప్రజాయామాపశూనామ్।మామమప్రాణైరపప్రసృపమోత్సృప
ఇయగ్ంరాత్రిః। సర్వేషాంభూతానాం ప్రాణైరప ప్రసర్పతిచోత్సర్ప
తిచ। మామేప్రజాయా మాపశూనామ్। మామమప్రాణైరపప్ర
సృపమోత్సృప। ఓం భూర్భువస్స్వః। ఏతద్వో మిథునం మానో మి
థునగ్ంరీఢ్వం ॥ ౬౭ ॥ ప్రాణైరా పూర్యత్తిమోత్సృపత చోత్సర్పతి
చమోత్సృపద్వేచ ॥౧౪॥

యోఽస్తా షోడశామాని ద్వాదశాయం చతుర్దశ ॥

ఉదేత్యస్తమేత్యాపూర్యత్యపక్షీయత్యమానినక్షత్రాణీమేమా
సా ఇమఋతవోఽయగ్ం సంవత్సర ఇదమహస్తియగ్ం రాత్రిర్దశ ॥

అథాదిత్యస్యాష్టపురుషస్య। వసూనామాదిత్యానాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని। రుద్రాణామాదిత్యానాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని। ఆదిత్యానామాదిత్యానాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని। సతాగ్ం సత్యానామ్। ఆదిత్యానాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని। అభిధూన్వతామభిఘ్నతామ్। వాతవతాం మరుతామ్। ఆదిత్యానాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని। ఋభూణామాదిత్యానాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని। విశ్వేషాం దేవానామ్। ఆదిత్యానాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని। సంవథ్సరస్య సవితుః। ఆదిత్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని। ఓం భూర్భువస్సువః। రశ్మయో వో మిథునం మా నో మిథునగ్ం రీఢ్వమ్ ॥ ౬౮ ॥

ఋభూణామాదిత్యానాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని షట్చ ॥ ౧౫॥

ఆరోగస్య స్థానే స్వతేజసా భాని। భ్రాజస్య స్థానే స్వతేజసా భాని। పటరస్య స్థానే స్వతేజసా భాని। పతఙ్గస్య స్థానే స్వతేజసా భాని। స్వర్ణరస్య స్థానే స్వతేజసా భాని। జ్యోతిషీమతస్య స్థానే స్వతేజసా భాని। విభాసస్య స్థానే స్వతేజసా భాని। కశ్యపస్య స్థానే స్వతేజసా భాని। ఓం భూర్భువస్సువః। ఆపో వో మిథునం మా నో మిథునగ్ం రీఢ్వమ్॥ ౬౯ ॥

ఆరోగస్య దశ ॥

అథ వాయోరేకాదశ పురుషస్యైకాదశ స్త్రీకస్య। ప్రభ్రాజమానానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని। వ్యవదాతానాగ్ం

రుద్రాణాగ్* స్థానే స్వతేజసా భ్రాని। వాసుకి వైద్యుతానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజ సాభ్రాని। రజతానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భ్రాని। పరుషాణాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానేస్వతేజసాభ్రాని। శ్యామానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసాభ్రాని। కపిలానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసాభ్రాని। అతిలోహితానాగ్ం రుద్రాణాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భ్రాని। ఊర్ధ్వానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసాభ్రాని॥ ౭౦॥ అవపతన్తానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసాభ్రాని। వైద్యుతానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసాభ్రాని। ప్రభ్రాజమానీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భ్రాని। వ్యవదాతీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భ్రాని। వాసుకివైద్యుతీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భ్రాని। రజతానాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానేస్వతేజసా భ్రాని। పరుషాణాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానే స్వతేజసాభ్రాని। శ్యామానాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ంస్థానే స్వతేజసాభ్రాని। కపిలానాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భ్రాని। అతిలోహితీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ స్థానే స్వతేజసా భ్రాని। ఊర్ధ్వానాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ స్థానేస్వతేజసాభ్రాని। అవపతన్తీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానే స్వతేజసాభ్రాని। వైద్యుతీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భ్రాని। ఓం భూర్భువస్సువః। రూపాణి వోమిథునం మా నో మిథునగ్ం రీఢ్వం॥ ౭౧॥

---

* రుద్రాణాగ్ స్థానే ఇతి పాఠః.

ఊర్ధ్వానాగ్ం రుద్రాణాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాన్యతిలోహితీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్ం స్థానే స్వతేజసా భాని పఞ్చచ॥౧౨॥

అథాగ్నేరష్టపురుషస్య।అగ్నేః పూర్వ దిశ్యస్య స్థానేస్వతేజసాభాని। జాతవేదస ఉపదిశ్యస్య స్థానేస్వతేజసాభాసి । సహోజసో దక్షిణ దిశ్యస్యస్థానేస్వతేజసా భాని। అజిరాప్రభవ ఉపదిశ్యస్యస్థానే స్వతేజసా భాని । వైశ్వానరస్యా పరదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసాభాని। నర్యాపస ఉపదిశ్యస్యస్థానే స్వతేజసాభాని। పఙ్క్తిరాధస ఉదగ్దిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని। విసర్పిణ ఉపదిశ్యస్యస్థానేస్వతేజసాభాసి। ఓం భూర్భువస్స్వః । దిశో వో మిథునంమానో మిథునగ్ంశ్రీత్వమ్॥ ౨౨॥

స్వరేకంచ॥ ౧౨॥ ఏతద్దశ్మయ ఆపోరూపాణి * దిశఃపఞ్చ॥

దక్షిణ పూర్వస్యాం దిశి విసర్పీనరకః। తస్మాన్నః పరిపాహి।దక్షిణా పరస్యాం దిశ్య విసర్పీనరకః। తస్మాన్నఃపరిపాహి।ఉత్తరపూర్వస్యాం దిశివిషాదీనరకః। తస్మాన్నఃపరిపాహి । ఉత్తరాపరస్యాందిశ్యవిషాదీనరకః। తస్మాన్నః పరిపాహి। ఆయస్మిన్థ్సప్తవాసవా ఇన్ద్రియాణి శతక్రతవిత్యేతే॥ ౨౩॥ దక్షిణ పూర్వస్యాం నవ॥౧౩॥

ఇన్ద్రఘోషా వోవసుభిఃపురస్తాదుపదధతామ్। మనోజవసోవః పితృభిర్దక్షిణత ఉపదధతామ్। ప్రచేతావోరుద్రైఃపశ్చాదుపదధతామ్।

---

* దిశః పఞ్చ ఇతిపాఠః.

విశ్వకర్మావ ఆదిత్యైరుత్తరత ఉపదధతామ్।త్వష్టావోర్వ్యైరుపరిష్టా దుపదధతామ్।సంజ్ఞానంవఃపశ్చాదితి।ఆదిత్యస్సర్వోఽగ్నిః పృథివ్యామ్ వాయురన్తరిక్షే । సూర్యోదివి। చన్ద్రమాదిక్షు । నక్షత్రాణిస్వలోకే । ఏవాహ్యేవ । ఏవాహ్యగ్నే । ఏవాహివాయో । ఏవాహీన్ద్ర।ఏవాహి పూషన్ । ఏవాహిదేవాః ॥౨౮॥ దిక్షుసప్తచ ॥౨౦॥

ఆపమాపామపస్సర్వాః। అస్మాదస్మాదితోఽముతః।అగ్నిర్వా యుశ్చ సూర్యశ్చ। సహసంచస్కరర్ధియా। వాయ్వశ్వా రశ్మిపతయః మరీచ్యాత్మానోఅద్రుహః।దేవీర్భు వనసూవరీః।పుత్రవత్త్వాయ మేసుత। మహానామ్నీర్మహామానాః। మహసోమహస్స్వః॥౨౯॥ దేవీఃపర్జన్య సూవరీః। పుత్రవత్త్వాయ మేసుత। అపాశ్న్యుష్ణిమపారక్షః।అపాశ్న్యుష్ణిమపారఘమ్। అపాఘ్రామపచావర్తిమ్। అపదేవీరితోహిత।వజ్రం దేవీరజీతాగ్‍శ్చ । భువనం దేవసూవరీః। ఆదిత్యానదితిందేవీమ్। యోని నోర్ధ్వముదీషత॥౨౬॥ భద్రంకర్ణేభిశ్శృణుయామదేవాః। భద్రం పశ్యే మాక్షభిర్యజత్రాః ॥ స్థిరైరఙ్గైస్తుష్టువాగ్ంసస్తనూభిః। వ్యశేమదే వహితంయదాయుః। స్వస్తినఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః। స్వస్తినఃపూషావిశ్వ వేదాః । స్వస్తినస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః । స్వస్తినోబృహస్పతిర్దధాతు। కేతవోఅరుణాసశ్చ । ఋషయోవాతరశనాః । ప్రతిష్ఠాగ్ంశతధాహి। సమాహితాసోసహస్రధాయసమ్। శివానశ్శన్తమాభవన్తు। దివ్యా

ఆపఓషధయః, సుమృడీకా సరస్వతి, మాతే వ్యోమసందృశి ॥౨౭॥ స్వా
రుదీషత్ వాతరథ నాష్టట్చ ॥౨౧॥

యోఽపాం పుష్పం వేద। పుష్పవాన్ప్రజావాన్ పశుమాన్భవ
తి। చన్ద్రమా వా అపాం పుష్పమ్। పుష్పవాన్ప్రజావాన్ పశుమాన్భ
వతి। య ఏవం వేద। యోఽపామాయతనం వేద, ఆయతనవాన్భవతి।
అగ్నిర్వా అపామాయతనమ్, ఆయతనవాన్భవతి, యోఽగ్నేరాయత
నం వేద ॥౨౮॥ ఆయతనవాన్భవతి, ఆపో వా అగ్నేరాయతనమ్। ఆ
యతనవాన్భవతి॥ య ఏవం వేద। యోఽపామాయతనం వేద । ఆయ
తనవాన్భవతి। వాయుర్వా అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ।
యో వాయోరాయతనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి ॥ ౨౯ ॥ ఆపో
వై వాయోరాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి । య ఏవం వేద । యో
ఽపామాయతనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి । అసౌ వై తపన్నపా
మాయతనమ్। ఆయతనవాన్భవతి। యోఽముష్య తపత ఆయతనం వేద।
ఆయతనవాన్భవతి। ఆపో వా అముష్య తపత ఆయతనమ్॥ ౩౦॥ ఆయ
తనవాన్భవతి । య ఏవం వేద । యోఽపామాయతనం వేద, ఆయతన
వాన్భవతి। చన్ద్రమా వా అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి । య
శ్చన్ద్రమస ఆయతనం వేద । ఆయతనవాన్భవతి । ఆపో వై చన్ద్రమస
ఆయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ॥౩౧॥ య ఏవం వేద । యోఽపా

మాయతన్ం వేద । ఆయతనవాన్భవతి। నక్షత్రాణి వా అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి। యోనక్షత్రాణామాయతన్ం వేద। ఆయతనవాన్భవతి । ఆపో వై నక్షత్రాణామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి । యఏవం వేద॥ ౮౨॥ యో ఽపామాయతన్ం వేద । ఆయతనవాన్భవతి । పర్జన్యో వా అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి । యఃపర్జన్యస్యాయతన్ం వేద । ఆయతనవాన్భవతి । ఆపో వై పర్జన్యస్యాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి। యఏవం వేద, యోఽపామాయతన్ం వేద ॥౮౩॥ ఆయతనవాన్భవతి। సంవత్సరో వా అపామాయతనమ్।ఆయతనవాన్భవతి। యస్సంవత్సరస్యాయతన్ం వేద । ఆయతనవాన్భవతి। ఆపో వై సంవత్సరస్యాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి । య ఏవం వేద । యోఽప్సునావం ప్రతిష్ఠితాం వేద। ప్రత్యేవతిష్ఠతి॥ ౮౪॥ ఇమే వై లోకా అప్సు ప్రతిష్ఠితాః। తదేషాఽభ్యనూక్తా॥ అపాగ్ంరసముదయగ్ంసన్ । సూర్యే శుక్రగ్ం సమాభృతమ్। అపాగ్ం రసస్య యోరసః । తంవో గృహ్ణామ్యుత్తమమితి । ఇమే వై లోకా అపాగ్ం రసః। తేఽముష్మిన్నాదిత్యే సమాభృతాః । జానుదఘ్నీముత్తరవేదీం ఖాత్వా। అపాం పూరయిత్వా గుల్ఫదఘ్నమ్॥ ౮౫॥ పుష్కరపర్ణైః పుష్కరదణ్డైః పుష్కరైశ్చసగ్గ్ స్తీర్య । తస్మిన్విహాయసే। అగ్నింప్రణీయోపసమాధాయ।బ్రహ్మవాదినోవదన్తి।కస్మాత్ప్రణీతేఽయమగ్నిశ్చీయతే। సాప్రణీతేఽయమప్స్వాయం చీయతే। అసౌ

భువనేఽప్యవాహితాగ్నయః । తనుభిరేతాభిరభిష్టకా ఉపదధాతి । అగ్నిహోత్రే దర్శపూర్ణమాసయోః । పశుబన్ధే చాతుర్మాస్యేషు ॥ ౨౬ ॥ అథో ఆహుః । సర్వేషు యజ్ఞక్రతుష్వితి । ఏతద్ధస్మ వా ఆహుశ్శణ్డిలాః । కమగ్నిం చినుతే । సత్రియమగ్నిం చిన్వానః । సంవత్సరం ప్రత్యక్షేణ । కమగ్నిం చినుతే । సావిత్రమగ్నిం చిన్వానః । అముమాదిత్యం ప్రత్యక్షేణ । కమగ్నిం చినుతే ॥ ౨౭ ॥ నాచికేతమగ్నిం చిన్వానః । ప్రాణాన్ప్రత్యక్షేణ । కమగ్నిం చినుతే । చాతుర్హోత్రియమగ్నిం చిన్వానః । బ్రహ్మ ప్రత్యక్షేణ । కమగ్నిం చినుతే । వైశ్వసృజమగ్నిం చిన్వానః । శరీరం ప్రత్యక్షేణ । కమగ్నిం చినుతే । ఉపానువాక్యమాశుమగ్నించిన్వానః ॥ ౨౮ ॥ ఇమాన్లోకాన్ప్రత్యక్షేణ । కమగ్నిం చినుతే । ఇమమారుణకేతుకమగ్నించిన్వాన ఇతి । య ఏవాసౌ । ఇతశ్చాముతశ్చావ్యతీపాతీ । తమితి ॥ యోఽగ్నేర్మిథూయా వేద । మిథునవాన్భవతి । ఆపోవా అగ్నేర్మిథూయాః । మిథునవాన్భవతి । య ఏవం వేద ॥ ౨౯ ॥ వేద భవత్యాయతనం భవతి వేద వేద తిష్ఠతి గుల్ఫదఘ్నం చాతుర్మాస్యేష్వము మాదిత్యం ప్రత్యక్షేణ కమగ్నించినుత ఉపానువాక్య మాశుమగ్నించిన్వానో మిథూయా మిథునవాన్భవత్యేకంచ ॥ ౨౨ ॥

పుష్కరమగ్నిర్వాయురసౌ వైతపఞ్చద్రివా నక్షత్రాణిపర్జన్యస్సంవత్స*రో యోఽప్సునావమ్యద్ధస్సనై సత్రియగ్ం సంవత్సరగ్ంసావిత్ర

---

*రస్తిష్ఠతి సత్రియం ఇతిపాఠాన్తరం.

ష్షమముం వాచి కేతం ప్రాశ్నాగ్ శ్చతుర్ హోత్రియం బ్రహ్మా వైశ్వస్రు జగ్ంశరీరముపాను వాక్యవరాశుమిమాన్గోకామమమారుణకేతుక ష్ష గ్నించి స్వాహోయ ఏవాసా॥

ఆపోవా ఇదమాసన్థ్సలిలమేవ । సప్రజాపతిరేకః పుష్కరపర్ణే సమభవత్ । తస్యాన్తర్మనసి కామస్సమవర్తత । ఇదగ్ం సృజేయమితి, తస్మాద్యత్పురుషో మనసాఽభిగచ్ఛతి । తద్వాచావదతి । తత్కర్మణా కరోతి । తద్దేషాభ్యనూక్తా । కామస్తదగ్రే సమవర్తతాధి । మనసో రేతః ప్రథమం యదాసీత్ ॥౯౦॥ సతో బన్ధుమసతి నిరవిన్దన్ । హృది ప్రతీష్యా కవయో మనీషేతి । ఉపైనం తదుపనమతి । యత్కామో భవతి । య ఏవం వేద । స తపోఽతప్యత । సతపస్తప్త్వా । శరీరమధూనుత । తస్య యన్మాగ్ంసమాసీత్ ॥ తతోఽరుణాః కేతవో వాతరశనా ఋషయ ఉదతిష్ఠన్ ॥౯౧॥ యే నఖాః । తే వైఖానసాః । యే వాలాః । తే వాలఖిల్యాః । యో రసః । సోఽపామ్ । అన్తరతః కూర్మం భూతగ్ం సర్పన్తమ్ । తమబ్రవీత్ । మమ వై త్వఙ్మాగ్ంసా । సమభూత్ ॥౯౨॥ నేత్యబ్రవీత్ । పూర్వమేవాహమిహాసమితి । తత్పురుషస్య పురుషత్వమ్ । సహస్రశీర్షా పురుషః । సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్ । భూత్వోదతిష్ఠత్ । తమబ్రవీత్ । త్వం వై పూర్వగ్ం సమభూః । త్వమిదం పూర్వః కురుష్వేతి । స ఇత ఆదాయాపః ॥౯3॥ అఞ్జలినా పురస్తాదుపాదధాత్, ఏవాహ్యేవేతి । తత ఆదిత్య ఉదతిష్ఠత్ । సా ప్రాచీదిక్ । అథారుణః కేతు

ర్దక్షిణత ఉపాదధాత్ । ఏవాహ్యాగ్న ఇతి । తతో వా అగ్నిరుదతిష్ఠత్ । సా దక్షిణా దిక్ । అథారుణః కేతుః పశ్చాదుపాదధాత్ । ఏవాహి వాయో ఇతి ॥౫౮॥ తతో వాయురుదతిష్ఠత్ । సా ప్రతీచీ దిక్ । అథారుణః కేతురుత్తరత ఉపాదధాత్ । ఏవాహీన్ద్రేతి । తతో వా ఇన్ద్ర ఉదతిష్ఠత్ । సోదీచీ దిక్ । అథారుణః కేతుర్మధ్య ఉపాదధాత్ । ఏవాహి పూషన్నితి । తతో వై పూషోదతిష్ఠత్ । సేయం దిక్ ॥౫౯॥ అథారుణః కేతురుపరిష్టాదుపాదధాత్ । ఏవాహి దేవా ఇతి । తతో దేవమనుష్యాః పితరః । గన్ధర్వాప్సరసశ్చోదతిష్ఠన్ । సోర్ధ్వా దిక్ । యా విప్రుషో విపరాపతన్ । తాభ్యోఽసురా రక్షాగ్ంసి పిశాచాశ్చోదతిష్ఠన్ । తస్మాత్తే పరాభవన్ । విప్రుడ్భ్యో హి తే సమభవన్ । తదేషాఽభ్యనూక్తా ॥౬౦॥ ఆపో హ యద్బృహతీర్గర్భమాయన్ । దక్షం దధానా జనయన్తీస్స్వయమ్భుమ్ । తత ఇమేఽధ్యసృజ్యన్త సర్గాః । అద్భ్యో వా ఇదగ్ం సమభూత్ । తస్మాదిదగ్ం సర్వం బ్రహ్మ స్వయమ్భ్వితి । తస్మాదిదగ్ం సర్వగ్ం శిథిలమివాధ్రువమివాభవత్ । ప్రజాపతిర్వావ తత్ । ఆత్మనాఽఽత్మానం విధాయ । తదేవానుప్రావిశత్ । తదేషాఽభ్యనూక్తా ॥౬౧॥ విధాయ లోకాన్విధాయ భూతాని । విధాయ సర్వాః ప్రదిశో దిశశ్చ । ప్రజాపతిః ప్రథమజా ఋతస్య । ఆత్మనాఽఽత్మానమభిసంవివేశేతి । సర్వమేవేదమాప్త్వా । సర్వమవరుధ్య । తదేవానుప్రవిశతి । య ఏవం వేద ॥౬౨॥

ఆసీదతిష్ఠన్న భూదపో వాయో ఇతి సేయం దిగభ్యనూక్తాఽభ్యనూక్తాఽష్టౌ చ ॥౨౩॥

చతుష్టయ్యఆపోగృహ్ణాతి। చత్వారివాఅపాగ్ం రూపాణి। మేఘోవిద్యుత్। స్తనయిత్నుర్వృష్టిః। తాన్యేవావరున్ధే। ఆతపతివర్ష్యాగృహ్ణాతి। తాఃపురస్తాదుపదధాతి। ఏతావై బ్రహ్మవర్చస్యాఆపః। ముఖతఏవబ్రహ్మవర్చసమవరున్ధే। తస్మాన్ముఖతో బ్రహ్మవర్చసితరః॥ ॥౯౯॥ కూప్యాగృహ్ణాతి। తాదక్షిణతఉపదధాతి। ఏతావై తేజస్వినీరాపః। తేజఏవాస్య దక్షిణతోదధాతి। తస్మాద్దక్షిణోఽర్ధస్తేజస్వితరః। స్థావరాగృహ్ణాతి। తాఃపశ్చాదుపదధాతి। ప్రతిష్ఠితావైస్థావరాః। పశ్చాదేవ ప్రతితిష్ఠతి। వహన్తీర్గృహ్ణాతి ॥౧౦౦॥ తాఉత్తరతఉపదధాతి। ఓజసా వా ఏతావహన్తీరివోద్గతీరివఆకూజతీరివధావన్తీః। ఓజఏవాస్యోత్తరతోదధాతి। తస్మాదుత్తరోఽర్ధఓజస్వితరః। సంభార్యా గృహ్ణాతి। తామధ్యఉపదధాతి। ఇయంవైసంభార్యాః। అస్యామేవప్రతితిష్ఠతి। పల్వల్యాగృహ్ణాతి। తాఉపరిష్టాదుపదధాతి ॥౧౦౧॥ అసావైపల్వల్యాః। అముష్యామేవప్రతితిష్ఠతి। దిక్ష్ూపదధాతి। దిశోవా ఆపః। అన్నంవాఆపః। అద్భ్యోవాఅన్నంజాయతే। యదేవాద్భ్యోఽన్నం జాయతే। తదవరున్ధే। తంవాఏతమరుణాఃకేతవో వాతరశనాఋషయోఽచిన్వన్। తస్మాదారుణకేతుకః। తదేషాఽభ్యనూక్తా। కేతవో అరుణాసశ్చ। ఋషయోవాతరశనాః। ప్రతిష్ఠాగ్ం శతధాహి। సమాహితాసోసహస్రధాయసమితి। శతశశ్చైవ సహస్రశశ్చ ప్రతితిష్ఠతి। యఏతమగ్నించినుతే। యఉచైనమేవం వేద ॥౧౦౨॥

బ్రహ్మవర్చసితస్మో వహాస్త్రీర్గృహ్ణాతితాఉపరిష్టాగుపాదధాత్యా రుణకేతుకో౽ష్టౌచ॥౨౮

జానుదఘ్నీముత్తరవేదీం ఖాత్వా, అపాంపూరయతి॥ అపాగ్ంసర్వత్వాయ। పుష్కరపర్ణగ్ం రుక్మం పురుషమిత్యుపదధాతి। తపో వై పుష్కరపర్ణమ్ । సత్యగ్ంరుక్మః। అమృతం పురుషః । ఏతావద్వావాస్తి । యావదేతత్ । యావదేవాస్తి ॥౧౦౩॥ తదవరున్ధే। కూర్మముపదధాతి। అపామేవ మేధమవరున్ధే। అథో స్వర్గస్య లోకస్యసమష్ట్యై। ఆపమాపామపస్సర్వాః। అస్మాదస్మాదితో౽ముతః। అగ్నిర్వాయుశ్చ సూర్యశ్చ। సహసఞ్చస్కరర్ధియా ఇతి। వాయ్వశ్వారశ్మిపతయః, లోకం పృణచ్ఛిద్రంపృణ॥౧౦౪॥ యాస్తిస్రపరమజాః। ఇన్ద్రఘోషా వోవసుభిర్దేవాహ్యావేతి। పఞ్చచితయఉపదధాతి। పాఙ్క్తో౽గ్నిః। యావానేవాగ్నిః । తంచినుతే । లోకం పృణయాద్వితీయాముపదధాతి, పఞ్చపదావైవిరాట్ । తస్యావాఇయం పాదః । అన్తరిక్షంపాదః, ద్యౌః పాదః । దిశఃపాదః । పరోరజాఃపాదః। విరాజ్యేవ ప్రతితిష్ఠతి । యఏతమగ్నిం చినుతే। యఉచైనమేవం వేద॥౧౦౫॥

అస్తిపృణాన్తరిక్షం పాదష్షట్చ॥౨౯॥

అగ్నిం ప్రణీయోపసమాధాయ। తమభితఏతాఅభీష్టకాఉపదధాతి । అగ్నిహోత్రందర్శపూర్ణమాసయోః । పశుబన్ధచాతు

ద్రాస్మైస్యైషః । అథో ఆహుః । సర్వేషుయజ్ఞక్రతుష్వితి । అథహాస్మాహా
రుణస్స్వాయమ్భువః । సావిత్రస్సర్వోఽగ్నిరిత్యననుషఙ్గంమన్యామహే ।
నానావా ఏతేషాం వీర్యాణి । కమగ్నిం చినుతే ॥ ౧౬ ॥ సత్రియమ
గ్నిం చిన్వానః । కమగ్నించినుతే । సావిత్రమగ్నిచిన్వానః । కమగ్నిం
చినుతే । నాచికేతమగ్నిం చిన్వానః । కమగ్నించినుతే । చాతుర్హో
త్రియమగ్నిం చిన్వానః । కమగ్నించినుతే । వైశ్వసృజమగ్నించిన్వా
నః । కమగ్నించినుతే ॥ ౧౭ ॥ ఉపానువాక్యమాశుమగ్నించిన్వానః । కమ
గ్నించినుతే । ఇమమారుణ కేతుకమగ్నిం చిన్వానఇతి । వృషావా
అగ్నిః । వృషాణౌసగ్ స్ఫాలయేత్ । హన్యేతాస్యయజ్ఞః । తస్మాన్నా
నుషజ్యః । సోత్తరవేదిషుక్రతుషుచిన్వీత । ఉత్తరవేద్యాగ్ంహ్యగ్నిశ్చీ
యతే । ప్రజాకామశ్చిన్వీత ॥ ౧౮ ॥ ప్రాజాపత్యోవా ఏషోఽగ్నిః ।
ప్రాజాపత్యాఃప్రజాః । ప్రజావాన్భవతి । యఏవం వేద । పశుకామశ్చి
న్వీత । సంజ్ఞానం వా ఏతత్పశూనామ్ । యదాపః । పశూనామేవ
సంజ్ఞానేఽగ్నిం చినుతే । పశుమాన్భవతి । యఏవం వేద ॥ ౧౯ ॥
వృష్టికామశ్చిన్వీత । ఆపో వై వృష్టిః । పర్జన్యోవర్షుకోభవతి । యఏ
వం వేద । ఆమయావీచిన్వీత । ఆపోవైభేషజమ్ । భేషజమేవాస్మైకర
రోతి । సర్వమాయురేతి । అభిచరగ్ శ్చిన్వీత । వజ్రోవాఆపః ॥ ౨౦ ॥
వజ్రమేవ భ్రాతృవ్యేభ్యః ప్రహరతి । స్తృణుతఏనమ్ । తేజస్కామో
యశస్కామః । బ్రహ్మవర్చసకామస్స్వర్గకామశ్చిన్వీత । ఏతావద్వా

వాస్తి । యావద్దేతత్ । యావద్దేవాస్తి । తదవరుద్ధే । తస్మైతద్వ్ర
తమ్ । వర్షతి నధావేత్ ॥౧౧౧॥ అమృతంవా ఆపః । అమృతస్యాన
న్తరిత్యై । నాప్సుమూత్రపురీషం కుర్యాత్ । ననిష్ఠీవేత్ । నవివసనస్స్నా
యాత్ । గుహ్యోవా ఏషోఽగ్నిః । ఏతస్యాగ్నేరనతిదాహాయ । నపు
ష్కరపర్ణాని హిరణ్యం వాఽధితిష్ఠేత్ । ఏతస్యాగ్నేరనభ్యారోహాయ
నకూర్మస్యాశ్నీయాత్ । నోదకస్యాఘాతుకాన్యేనమోదకాని భవన్తి ।
అఘాతుకా ఆపః । య ఏతమగ్నిం చినుతే । య ఉ చైనమేవం వేద ॥౧౧౨॥

చినుతే చినుతే ప్రజాకామశ్చిన్వీత యస్సం వేదాపోధా నైద
శ్నీయాచ్చత్వారి చ ॥ ౨౬ ॥

ఇమానుకం భువనా సీషధేమ । ఇన్ద్రశ్చ విశ్వేచ దేవాః । యజ్ఞం
చన స్తన్వంచ ప్రజాంచ । ఆదిత్యైరిన్ద్రస్సహ సీషధాతు । ఆదిత్యైరిన్ద్ర
స్సగణో మరుద్భిః । అస్మాకం భూత్వవితా తనూనామ్ । ఆప్లవస్వ ప్ర
ప్లవస్వ । ఆండీభవజమాముహుః । సుఖాదీం దుఃఖనిధనామ్ । ప్రతిము
ఞ్చస్వ స్వాంపురమ్ ॥ ౧౧౩ ॥ మరీచయస్స్వాయంభువాః । యే శరీరా
ణ్యకల్పయన్ । తే తే దేహం కల్పయన్తు । మాచ తేఖ్యాస్మతీ రషత్ ।
ఉత్తిష్ఠత మా*స్వప్త । అగ్నిమిచ్ఛధ్వం భారతాః । రాజ్ఞస్సోమస్య తృ
ప్తాసః । సూర్యేణ సయుజోషసః । యువా సువాసాః । అష్టాచక్రా

* స్వప్తఇతిపాఠాంతరం.

నవద్వారా ॥ ౧౧౪॥ దేవానాం పూరయోధ్యా । తస్యాగ్ం హిరణ్మ
యఃకోశః। స్వర్గో లోకో జ్యోతిషాఽఽవృతః। యో వై తాం బ్రహ్మణో
వేద। అమృతేనావృతాం పురీమ్ । తస్మై బ్రహ్మ చ బ్రహ్మా చ । ఆయుః
కీర్తింప్రజాం దదుః। విభ్రాజమానాగ్ం హరిణీమ్। యశసా సంపరీవృ
తామ్। పురగ్ం హిరణ్మయీం బ్రహ్మ ॥౧౧౫॥ వివేశాపరాజితా ।
పరాజేత్యజ్యామయీ । పరాజేత్యనామకీ । ఇహ చాముత్ర చాన్వేతి ।
విద్వాన్దేవాసురానుభయాన్ । యత్కుమారీ మన్ద్రయతే। యద్యోషి
ద్యత్పతివ్రతా । అరిష్టం యత్కిఞ్చ క్రియతే । అగ్నిస్తదను వేధతి ।
అశృతాసశ్శృతాసశ్చ ॥ ౧౧౬॥ యజ్వానో యేఽప్యయజ్వనః। స్వర్య
న్తో నాపేక్షన్తే । ఇన్ద్రమగ్నిం చ యే విదుః। సికతా ఇవ సంయన్తి ।
రశ్మిభిస్సముదీరితాః। అస్మాల్లోకాదముష్మాచ్చ। ఋషిభిరదాత్పృశ్నిభిః।
అపేత వీత చ సర్పతాతః । యేఽత్ర స్థ పురాణా యే చ నూతనాః।
అహోభిరద్భిరక్తుభిర్వ్యక్తమ్ ॥౧౧౭॥ యమో దదాత్వవసానమస్మై।
నృమ్ణున్తు నృపాత్వర్యః। అకృష్టా యే చ కృష్టజాః। కుమారీషు
కనీనీషు। జారిణీషు చ యే హితాః। రేతఃపీతా ఆణ్డపీతాః। అఙ్గారేషు
చ యే హుతాః। ఉభయాన్పుత్రపౌత్రకాన్ । యువేఽహం యమ
రాజగాన్ । శతమిన్ను శరదః। అదో యద్బ్రహ్మవిలబమ్। పితృణాం చ
యమస్య చ । వరుణస్యాశ్వినోరగ్నేః। మరుతాం చ విహాయసామ్।
కామప్రయవణం మే అస్తు। స హ్యేవాస్మి సనాతనః। ఇతి నాకో బ్రహ్మి

శ్రవోరాత్రోధనమ్। పుత్రానాపో దేవీరిహాహిత॥౧౧౮॥

పురం నవద్వారా బ్రహ్మ చ వ్యక్తగ్ం శరద్గోఽష్టౌ చ॥౨౭॥

విశీర్ష్ణీంగృధ్రశీర్ష్ణీం చ । అపేతో నిర్ఋతిగ్ం హథః। పరిబాధగ్గ్ శ్వేతకుక్షమ్। నిజఙ్ఘగ్ం శబలోదరమ్ । సతాన్ వాచ్యాయయాసహ । అగ్నే నాశయ సందృశః । ఈర్ష్యాసూయే బుభుక్షామ్। మన్యుం కృత్యాం చ దీధిరే। రథేన కిగ్ంశుకావతా, అగ్నే నాశయ సందృశః ॥ ౧౧౯ ॥ విశీర్ష్ణీం దశ ॥ ౨౮ ॥

పర్జన్యాయ ప్రగాయత । దివస్పుత్రాయమీఢుషే।సనోయవ

ఛ ॥ఇదం వచఃపర్జన్యాయస్వరాజే।హృదోఅస్త్వన్తరంతద్యుయోత। మయోభూర్వాతో విశ్వకృష్టయస్సన్త్వస్మే। సుపిప్పలాఓషధీర్దేవగోపాః। యోగర్భమోషధీనామ్। గవాంకృణోత్యర్వతామ్। పర్జన్యః పురుషీణామ్॥ ౧౨౦॥ పర్జన్యాయ దశ ॥౨౯॥

పునర్మామైత్వింద్రియమ్।పునరాయుఃపునర్భగః।పునర్బ్రాహ్మణమైతుమా। పునర్ద్రవిణమైతుమా।యన్మేఽద్య రేతఃపృథివీమస్కాన్। యదోషధీరప్యసరద్యదాపః। ఇదం తత్పునరాదదే।దీర్ఘాయుత్వాయ వర్చసే । యన్మే రేతః ప్రసిచ్యతే। యన్మఆజాయతేపునః। తేనమామమృతం కురు । తేన సుప్రజసంకురు ॥ ౧౨౧ ॥ పునర్మైత్వేంద్రియంచ ॥౩౦॥

* అద్భ్యస్తిరోధాజాయత । తవ వైశ్రవణస్సదా । తిరోధేహి

* అద్భ్యస్తిరోదా ఇతి పాఠాన్తరం.

సప్తత్వాన్నష్టః । యే అప్సోఽశ్నన్తి కేతవ । త్వాష్ట్రీం వరాయాం వైశ్ర
వణః । రథగ్ం సహస్రవన్ధురమ్ । పురుశ్చక్రగ్ం సహస్రాశ్వమ్ ।అస్థా
యాయాహి నో బలిమ్ । యస్మై భూతాని బలిమావహన్తి । ధనం
గావో హస్తి హిరణ్యమశ్వాన్ ॥ ౧౨ ॥ అసామ సుమతౌ యజ్ఞియస్య ।
శ్రియం బిభ్రతోఽన్నముఖీం విరాజమ్ । సుదర్శనే చ క్రౌఞ్చే చ । మైనా
గే చ మహాగిరౌ । సతద్వాట్టారగన్తా । సరగ్ంహార్యం నగరం తవ ।
ఇతి మన్త్రాః । కల్పోఽత ఊర్ధ్వమ్ । యది బలిగ్ం హరేత్ । హిరణ్య
నాభయే వితుదయే కౌబేరాయాయం బలిః ॥ ౧౩ ॥ సర్వభూతాధిపతయే
నమ ఇతి । అథ బలిగ్ం హృత్వోపతిష్ఠేత । క్షత్త్రం క్షత్త్రం వైశ్రవణః । బ్రా
హ్మణా వయగ్ం స్మః । నమస్తే అస్తు మా మా హిగ్ంసీః । అస్మాత్ప్రవిశ్యా
న్నమద్ధీతి । అథ తమగ్నిమాదధీత । యస్మిన్నేతత్కర్మ ప్రయుఞ్జీత ।
తిరోధా భూః । తిరోధా భువః ॥ ౧౪ ॥ తిరోధాస్సువః । తిరోధా భూర్భు
వస్సువః । సర్వేషాం లోకానామాధిపత్యే సీదేతి । అథ తమగ్నిమిన్ధీత ।
యస్మిన్నేతత్కర్మ ప్రయుఞ్జీత । తిరోధా భూస్స్వాహా । తిరోధా భువ
స్స్వాహా । తిరోధాస్సువస్స్వాహా । తిరోధా భూర్భువస్సువస్స్వాహా । యస్మి
న్నస్య కాలే సర్వా ఆహుతీర్హుతా భవేయుః ॥ ౧౫ ॥ అపి బ్రాహ్మణము
ఖీనాః । తస్మిన్నహ్నః కాలే ప్రయుఞ్జీత । పరస్సుప్తజనాద్వేపి । మా స్మ
ప్రమాద్యన్తమాధ్యాపయేత్ । సర్వార్థాస్సిద్ధ్యన్తే । య ఏవం వేద
క్షుధ్యన్నిదమజానతామ్ । సర్వార్థా న సిద్ధ్యన్తే । యస్తే విఘాతుకో

భ్రాతా। మమాన్తర్హృదయే శ్రితః॥౧౨౭॥ * తస్మా ఇమమగ్రపిణ్డం జుహోమి। స మేఽర్థాన్మా వివధీత్। మయి స్వాహా। రాజాధిరాజాయ ప్రసహ్యసాహినే। నమో వయం వైశ్రవణాయ కుర్మహే। స మే కామాన్కామకామాయ మహ్యమ్। కామేశ్వరో వైశ్రవణో దదాతు। కుబేరాయ వైశ్రవణాయ। మహారాజాయ నమః। కేతవో అరుణాసశ్చ। ఋషయో వాతరశనాః। ప్రతిష్ఠాగ్ం శతధాహి। సమాహితాసో సహస్రధాయసమ్। శివా నశ్శన్తమా భవన్తు। దివ్యా ఆప ఓషధయః। సుమృడీకా సరస్వతి। మా తే వ్యోమ సన్దృశి॥ ౧౨౮॥

అశ్వాన్బలిర్భవో భవేయుశ్శ్రితశ్చ సప్త చ ॥౩౧॥

సంవత్సరమేతద్వ్రతం చరేత్। ద్వౌ వా మాసౌ। నియమస్సమాసేన। తస్మిన్నియమవిశేషాః। త్రిషవణముదకోపస్పర్శీ। చతుర్థకాలపానభక్తస్స్యాత్। అహరహర్వా భైక్షమశ్నీయాత్। ఔదుమ్బరీభిస్సమిద్భిరగ్నిం పరిచరేత్। పునర్మా మైత్విన్ద్రియమిత్యేతేనానువాకేన। ఉద్ధృతపరిపూతాభిరద్భిః కార్యం కుర్వీత॥ ౧౨౯॥ అసంచయవాన్। అగ్నయే వాయవే సూర్యాయ। బ్రహ్మణే ప్రజాపతయే। చన్ద్రమసే నక్షత్రేభ్యః। ఋతుభ్యస్సంవత్సరాయ। వరుణాయారుణాయేతి వ్రతహోమాః। ప్రవర్గ్యవదాదేశః। అరుణాః కాణ్డఋషయః।

---

* తస్మా ఇమమగ్రపిణ్డం ఇతి పాఠాన్తరమ్.

అరణ్యేఽధీయీరన్। భద్రంకర్ణేభిరితి ద్వే జపిత్వా॥ ౧౨౯ ॥ మహా
నామ్నీభిరుదకగ్ంసగ్గ్స్పర్శయేత్। తమాచార్యోదద్యాత్ । శివానశ్శ
న్తమేత్యోషధీరాలభతే। సుమృడీకేతిభూమిమ్ , ఏవమపవర్గే। ధేను
ర్దక్షిణా। కగ్ంసంవాసశ్చ క్షౌమమ్ । అన్యద్వా శుక్లమ్ । యథా
శక్తివా। ఏవగ్గ్ స్వాధ్యాయధర్మేణ । అరణ్యేఽధీయీత । తపస్వీ
పుణ్యో భవతి తపస్వీ పుణ్యో భవతి ॥ ౧౩౦ ॥

నుస్స్వీత జపిత్వా స్వాధ్యాయ ధర్మేణ ద్వే చ॥ 3౨॥

భద్రగ్గ్స్మృతిస్సాకంజానామత్యృతిత్రామ్రాణ్యాత్యాధ్యా ఏకేష
ఆరోగశ్చ క్వేదమగ్నిశ్చ సహస్రవృత్పవిత్రవన్త ఆతను స్త్వాష్ట యోస్తిం
యోస్తావథాదిత్యస్యారోగస్యాఽథవాయోరథాగ్నే దక్షిణపూర్వస్యా
మిన్ద్రఘోషా వ ఆప మాస్తాం యోపామాస్తానై చతుష్టయ్యో జాను
దఘ్నీమగ్నిం ప్రణీయేమా నుకం విశీర్షీణం ప్రజ్ఞాయాయ పునర్దధ్య
స్సంవత్సరం ద్వాత్రిగ్ంశత్ ॥3౨॥

భద్రం జ్యోతిష్మాతస్మిన్రాజానం కశ్యపాత్సహస్రవృదిత్యంనపు
గ్ంసకమష్టయోస్తిమవపతన్త్వానామ్రాయతనవాన్భవతి స్రతో బధ్నతా
ఉత్తరతో వజ్రమేవ పునర్మార్జయైతు త్రిగ్ంశదుత్తరశతమ్॥ ౧౩౦ ॥

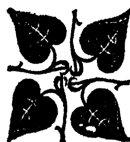
భద్రం కర్ణేభిశ్శృణుయామ దేవాః। భద్రంపశ్యేమాక్షభిర్య
జత్రాః। స్థిరైరఙ్గైస్తుష్టువాగ్ంసస్తనూభిః। వ్యశేమ దేవహితంయదా

యః ॥ స్వస్తి న ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః । స్వస్తినః పూషావిశ్వవేదాః । స్వస్తినస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః । స్వస్తినో బృహస్పతిర్దధాతు ॥ ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః ॥

ఇతి అరుణపాఠ స్సమాప్తః.

కేచిత్పాఠః॥ భద్రంజ్యో......మష్టయోనీ మథాగ్నేర్య ఏవం వేదయేనఖా అసౌ నైపల్వాల్యా అమృతంవా ఆపోద్భ్యనవవిగ్ంం శో త్తరశతమ్॥

త్రిచవిధానమ్

శ్లో॥ బిందుత్రికోణవృత్తంచ షట్కోణం వృత్తయుగ్మకమ్।
వసుకోణం తథావృత్తం ద్వాదశారం తథైవచ,
భూపురత్రయ సంయుక్తం సూర్యయంత్రం విధీయతే॥

ఆచమ్య॥ ఓం కేశవాయస్వాహా...ఏవం గుణవిశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ అస్మాకం సహకుటుంబానాం క్షేమస్థైర్యవిజయాయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం ధర్మార్థకామ్యమోక్ష చతుర్విధఫల పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం సంజ్ఞాచ్ఛాయాఉషాసమేత శ్రీసూర్యనారాయణ దేవతా ముద్దిశ్య శ్రీసూర్యనారాయణదేవతా ప్రీత్యర్థం ఆదిత్యపురాణోక్త త్రిచవిధానేన హరిహర బ్రహ్మాత్మకస్య మిత్రాదిద్వాదశనామాత్మకస్యారుణాది ద్వాదశమాసాధిపస్య ద్వాదశావరణసహితస్య త్రయీమూర్తేర్భగవతః శ్రీఛాయాఉషాసమేత శ్రీసూర్యనారాయణస్య సుప్రీతిద్వారా మమశరీరే వర్తమానవర్తిష్యమాణ వాత పిత్తశ్లేష్మకఫోద్భవనానాకారణనిమిత్త జ్వర క్షయ పాండు కుష్ఠ శూలాఽతిసారధాతుక్షయ వ్రణ మేహ భగంధరాది నానామేహ సమస్తామయ నిదానహేతుభూత దురితక్షయ ద్వారాక్షి ప్రమేవాయురారోగ్యైశ్వర్యదీర్ఘాయురవాప్తయేఉద్యన్న ద్యేతి త్రిచమంత్రేణ రక్తచందనమిశ్ర తిలతండులయవ దూర్వాంకురకుశ కుసుమజలపూరిత తామ్రపాత్రేణ పాదార్ఘ్యే త్రిచైశ్చ త్రిరావృత్తి న్యాసపూర్వకాఽర్ఘ్యప్రదానపూర్వక సూర్యనమస్కారాణికరిష్యే॥ తదంగత్రిచ న్యాస జపంకరిష్యే॥

అస్యశ్రీ త్రిచమహామంత్రస్య - కణ్వపుత్రః - ప్రస్కణ్వఋషిః- అనుష్టుప్ఛందః - మిత్ర రవి సూర్య భాను ఖగ పూష హిరణ్య

గర్భ మరీచ్యాఽఽదిత్య సవి త్రర్క భాస్కరాదేవతాః।ఉదాత్తస్వరః। జ్ఞానం నేత్రం, సూర్య స్తత్త్వం । హ్రాం బీజం । హ్రీంశక్తిః। హ్రోం కీలకం, మమ శ్రీసూర్యనారాయణ ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే త్రిచన్యాసజపే వినియోగః॥

ఓం భూర్భువస్వః, ఓం హ్రాం ఉద్యన్న ద్యమిత్ర మహః, హ్రాం ఓం మిత్రాయ నమః, అంగుష్ఠాభ్యాం నమః, ఓం భూర్భువస్వః, ఓం హ్రీం, ఆరోహన్నుత్తరాందివం, హ్రీం ఓం, రవయే నమః తర్జనీభ్యాంనమః । ఓంభూర్భువస్వః । ఓంహ్రూం హృద్రోగం మమసూర్య। హ్రూంఓం । సూర్యాయనమః మధ్యమాభ్యాం నమః, ఓం భూర్భువస్వః । ఓంహ్రైం హరిమాణంచ నాశయ । హ్రైంఓం భానవే నమః । అనామికాభ్యాం నమః । ఓంభూర్భువస్వః। ఓంహ్రౌం-శుకేషుమేహరిమాణాం । హ్రౌంఓం। ఖగాయనమః । కనిష్ఠికాభ్యాం నమః, ఓంభూర్భువస్వః । ఓంహ్రః । రోపణాకాసు దధ్మసి । హ్రః ఓం। పూష్ణేనమః । కరతలకరపృష్ఠాభ్యాంనమః। ఓంభూర్భువస్వః । ఓంహ్రాం। అథోహారిద్రవేషుమే। హ్రాంఓం। హిరణ్యగర్భాయనమః। హృదయాయనమః । ఓంభూర్భువస్వః, ఓంహ్రీం హరిమాణం నిదధ్మసి । హ్రీంఓం మరీచయేనమః । శిరసేస్వాహా, ఓంభూర్భువస్వః। ఓంహ్రూం। ఉదగాదయ మాదిత్యః, హ్రూంఓం। ఆదిత్యాయనమః। శిఖాయై వషట్ । ఓంభూర్భువస్వః । ఓంహ్రైం । విశ్వేనసహాసాసహా। హ్రైంఓం । సవిత్రేనమః। కవచాయహుం। ఓంభూర్భువస్వః। ఓంహ్రౌం। ద్విషంతం మహ్యాం రంధయన్ । హ్రౌంఓం। అర్కాయ నమః । నేత్రత్రయాయ వౌషట్, ఓంభూర్భువస్వః । ఓంహ్రః మోఅహంద్విష తేరధం। హ్రఃఓం । భాస్కరాయనమః । అస్త్రాయ ఫట్, భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః॥

ధ్యా న మ్.

శ్లో॥ ఉదయగిరిముపేతం భాస్కరం పద్మహస్తమ్ ।
సకలభువననేత్రం నూత్నరత్నోపధేయమ్ ।
తిమిరకరిమృగేంద్రం బోధకం పద్మినీనామ్ ।
సురవరమభివంద్యం సుందరం విశ్వరూపమ్ ॥

అథ కరన్యాసమ్.

ఓంభూర్భువస్వః ఓంహ్రాంహ్రీం ఉద్యన్నద్య మిత్రమహః ఆరోహన్నుత్తరాందివం । హ్రాంహ్రీంఓం । మిత్రరవిభ్యాంనమః ప్రకోష్ఠాభ్యాంనమః ॥ ఓంభూర్భువస్వః ఓంహ్రూంహ్రైం హృద్రోగం మమసూర్య హరిమాణంచ నాశయ ॥ హ్రూంహ్రైం ఓంసూర్యభానుభ్యాం నమః మణిబంధాభ్యాంనమః॥ ఓంభూర్భువస్వః ఓంహ్రౌంహ్రః శుకేషు మేహరిమాణం రోపణాకాసు దధ్మసి। హ్రౌంహ్రః ఓం ఖగపూషభ్యాంనమః కూర్పరాభ్యాంనమః । ఓంభూర్భువస్వః । ఓంహ్రాం హ్రీం అథోహారిద్రవేషు మేహరిమాణం నిదధ్మసి॥ హ్రాం హ్రీం ఓం హిరణ్యగర్భ మరీచిభ్యాంనమః । కరస్తలాభ్యాంనమః । ఓంభూర్భువస్వః। ఓంహ్రూం హ్రైం ఉదగాదయమాదిత్యో విశ్వేన సహసాసహ । హ్రూంహ్రైం ఓం। ఆదిత్యసవితృభ్యాంనమః కరతలకరపృష్ఠాభ్యాంనమః ॥ ఓంభూర్భువస్వః ఓంహ్రౌంహ్రః । ద్విషంతం మహ్యాం రంధయ న్మోఅహంద్విషతేరధమ్। హ్రౌంహ్రః ఓం, అర్కభాస్కరాభ్యాం నమః । అస్త్రాయఫట్ । భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః॥

ధ్యా న మ్.

శ్లో॥ రక్తాంబరం రక్తవర్ణం రక్తనేత్రాబ్జయుగ్మకమ్ ।
ఛాయాశక్తిసమాయుక్తం ఘృణిసూర్యమహంభజే ॥

ఆచమ్య...ఏవంగుణ...శుభతిథౌ ఛాయాఉషా...ప్రీత్యర్థం త్రిచవిధానేన షోడశోపచారపూజాం కరిష్యే ॥

తదంగ కలశపూజాం కరిష్యే.

శ్లో॥ కలశస్య ముఖేవిష్ణుః కంఠేరుద్రస్సమాశ్రితః ।
మూలేతత్రస్థితో బ్రహ్మా మధ్యేమాతృగణాస్స్మృతాః।
కుక్షౌతు సాగరాస్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః॥

ఆకలశేషుధావతి పవిత్రేపరిషిచ్యతే । ఉక్థైర్యజ్ఞేషువర్థతే। ఆపోవా ఇదగ్ం సర్వం విశ్వా భూతాన్యాపః ప్రాణావా ఆపః పశవ ఆపోన్న మాపోమృత మాపస్సంమ్రాడాపో విరాడాప స్స్వరాడాప శ్ఛందాగ్‌స్యాపోజ్యోతీగ్‌ష్యాపోయజూగ్‌ష్యాపస్సత్యమాపస్సర్వాదేవతా ఆపో భూర్భువస్సువరాప ఓమ్॥గంగేచయమునేచైవ × సన్నిధిం కురు । ఆయాంతుశ్రీసూర్యనారాయణ దేవతా పూజార్థంమమదురిత క్షయకారకాః । కలశోదకేన పూజాద్రవ్యాణి దేవమాత్మానంచ సంప్రోక్ష్య ॥ హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః। ఉద్యన్నద్య మిత్రమహః × × ద్విషతేరధం । మిత్ర రవి సూర్య భాను ఖగ పూష హిరణ్య గర్భ మరీచ్యాఽదిత్య సవిత్రర్క భాస్కరేభ్యో నమః॥అసునీతే × × యానస్వస్తి శ్రీఛాయా ఉషాసమేత శ్రీసూర్యనారాయణం సాఙ్గం × మి ॥ ప్రాణప్రతిష్ఠాపన ముహూర్తస్సుముహూర్తో అస్తు। తతః షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే ॥ హ్రాం ఉద్యన్నద్యమిత్రమహః । మిత్రాయ నమః ॥ ఆవాహనం॥ హ్రీం ఆరోహన్నుత్తరాదివం । రవయే నమః ॥ ఆసనం ॥ హ్రూం హృద్రోగం మమసూర్య। సూర్యాయ నమః ॥ పాద్యం ॥ హ్రైం హరిమాణంచ నాశయ, భానవే నమః ॥ అర్ఘ్యం॥ హ్రౌం శుకేషుమేహరిమాణం। ఖగాయనమః॥ ఆచమనం ॥ హ్రః రోపణాకాసుదధ్మసి, పూష్ణే నమః ॥ పంచామృ

తస్నానం ॥ హ్రాం అథోహారిద్రవేషుమే, హిరణ్యగర్భాయ నమః ॥ శుద్ధోదకస్నానం ॥ హ్రీం హరిమాణం నిదధ్మసి, మరీచయే నమః ॥ వస్త్రం ॥ హ్రూం ఉదగాదయమాదిత్యః, ఆదిత్యాయ నమః॥ యజ్ఞోపవీతమ్ ॥ హ్రైం విశ్వేన సహసాసహ, సవిత్రే నమః ॥ గంధం ॥ హ్రౌం ద్విషంతం మహ్యాం రంధయన్, అర్కాయ నమః॥ అక్షతాన్॥ హ్రః మో అహం ద్విష తే రథం, భాస్కరాయ నమః ॥ పుష్పాణి పూజయామి ॥ హ్రాం ఉద్యన్నద్య మిత్రమహః, ఆరోహన్నుత్తరాం దివం, మిత్రరవిభ్యాం నమః ॥ ధూపం ॥ హ్రీం హృద్రోగం మమ సూర్య, హరిమాణంచ నాశయ, సూర్యభానుభ్యాం నమః॥ దీపం॥ హ్రూం శుకేషుమే హరిమాణం, రోపణాకాసుదధ్మసి, ఖగపూషభ్యాం నమః ॥ నైవేద్యం ॥ హ్రైం అథోహారిద్రవేషుమే, హరిమాణం నిదధ్మసి, హిరణ్యగర్భ మరీచిభ్యాం నమః॥ తాంబూలం॥ హ్రౌం ఉదగాదయమాదిత్యో విశ్వేన సహసాసహ । ఆదిత్యసవితృభ్యాం నమః ॥ నీరాంజనం ॥ హ్రః ద్విషంతం మహ్యాంరంధయన్మోఽహం ద్విష తే రథం । అర్కభాస్కరాభ్యాంనమః ॥ మంత్రపుష్పం॥ హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః । ఉద్యన్నద్యమిత్రమహః ఆరోహన్నుత్తరాందివం । హృద్రోగంమమసూర్య । హరిమాణంచనాశయ । శుకేషుమేహరిమాణం । రోపణాకాసుదధ్మసి । అథోహారిద్రవేషుమే । హరిమాణం నిదధ్మసి । ఉదగాదయమాదిత్యః । విశ్వేన సహసాసహ । ద్విషంతంమహ్యాం రంధయన్ । మోఽహంద్విష తే రథం । మిత్ర రవి సూర్య భాను ఖగ పూష హిరణ్య గర్భ మరీచ్యాదిత్య సవిత్రర్క భాస్కరేభ్యో నమః ॥ ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి॥ తతః సౌరాష్టాక్షరి మంత్రేణ । శతంవాసహస్రం వాయథాశక్త్యా జపిత్వా ॥ విధిప్రకారేణకుర్యాత్ ॥

అథ సూర్యనమస్కారప్రారమః.

అస్యశ్రీ త్రిచమహామంత్రస్య - కణ్వపుత్రః ప్రస్కణ్వ ఋషిః-అనుష్టుప్ఛందః-మిత్ర రవి సూర్య భాను ఖగ పూష హిరణ్యగర్భ మరీచ్యాదిత్య సవి త్రర్క భాస్కరాదేవతాః ఉదాత్తస్వరః, జ్ఞానం నేత్రం, సూర్య స్తత్వం, హ్రాం బీజం, హ్రీం శక్తిః, క్రోం కీలకం శ్రీఛాయోషాసమేత శ్రీసూర్యనారాయణ ప్రసాదసి ధ్యర్థేత్రి చన్యాస విధానేన సూర్యనమస్కారే వినియోగః

ఓం భూర్భువస్వః ఓం హ్రాం ఉద్యన్నద్యమిత్రమహః హ్రాంఓం మిత్రాయనమః, నమస్కారం సమర్పయామి ॥౧॥

ఓంభూర్భువస్వః ఓంహ్రీం ఆరోహన్నుత్తరాందివం, హ్రీంఓం రవయే నమః, నమస్కారం సమర్పయామి ॥౨॥

ఓంభూర్భువస్వః ఓంహ్రూం హృద్రోగం మమసూర్య, హ్రూం ఓం సూర్యాయనమః, నమస్కారం సమర్పయామి ॥ ౩॥

ఓంభూర్భువస్వః ఓం హ్రైం హరిమాణంచ నాశయ, హ్రైం ఓం భానవేనమః, నమస్కారం సమర్పయామి ॥౪॥

ఓం భూర్భువస్వః, ఓం హ్రౌం, శుకేషు మే హరిమాణం, హ్రౌం ఓం ఖగాయనమః। నమస్కారం...మి ॥ ౫ ॥

ఓం భూర్భువస్వః ఓం హ్రః । రోపణాకాసు దధ్మసి । హ్రఃఓం। పూష్ణేనమః । నమస్కారం...మి ॥ ౬ ॥

ఓం భూర్భువస్వః ఓం హ్రాం అథో హారిద్రవేషుమే, హ్రాం ఓం హిరణ్యగర్భాయనమః , నమస్కారం...మి ॥ ౭ ॥

ఓం భూర్భువస్వః ఓం హ్రీం । హరిమాణం నిదధ్మసి। హ్రీం ఓం మరీచయేనమః । నమస్కా...మి ॥ ౮ ॥

ఓం భూర్భువస్సువః ఓం హ్రూం ఉదగాదయమాదిత్యః హ్రూం ఓం ఆదిత్యాయనమః । నమస్కా...మి ॥ ౯

ఓం భూర్భువస్సువః ఓం హ్రైం। విశ్వేన సహసాసహ। హ్రైం ఓం సవిత్రేనమః । నమస్కారం...మి ॥ ౧౦

ఓం భూర్భువస్సువః ఓం హ్రాం । ద్విషంతం మహ్యాం రంధయన్ । హ్రాం ఓం అర్కాయనమః । నమస్కారం...మి ॥ ౧౧ ॥

ఓం భూర్భువస్సువః ఓం హ్రః । మో అహం ద్విష తేరధమ్ । హ్రః ఓం భాస్కరాయనమః । నమస్కారం...మి ॥ ౧౨ ॥

ఓంభూర్భువస్సువః ఓం హ్రాం హ్రీం। ఉద్యన్నద్య మిత్రమహఃఆరోహ న్నుత్తరాం దివమ్। హ్రాం హ్రీం ఓం మిత్రరవిభ్యాంనమః।నమస్కారంస...మి ॥ ౧౩ ॥

ఓం భూర్భువస్సువః ఓం హ్రూం హ్రైం హృద్రోగం మమసూర్య హరిమాణంచ నాశయ । హ్రూంహ్రైం ఓంసూర్యభానుభ్యాంనమః । నమస్కారం ...మి ॥ ౧౪

ఓం భూర్భువస్సువః ఓంహ్రాం హ్రః । శుకేషుమే హరిమాణం రోపణాకాసుదధ్మసి । హ్రాం హ్రః ఓం ఖగపూషభ్యాంనమః నమస్కారం...మి ॥ ౧౫ ॥

ఓం భూర్భువస్సువః ఓం హ్రాం హ్రీం, అథోహారిద్రవేషు మేహరిమాణం నిదధ్మసి । హ్రాం హ్రీం ఓం హిరణ్యగర్భమరీచిభ్యాంనమః నమస్కారం...మి ॥ ౧౬ ॥

ఓంభూర్భువస్సువః ఓం హ్రూం హ్రైం ఉదగాదయ మాదిత్యో విశ్వేన సహసాసహ । హ్రూం హ్రైం ఓం ఆదిత్యసవితృభ్యాంనమః నమస్కారం...మి ॥౧౭ ॥

ఓంభూ...స్వః॥ ఓం హ్రాం హ్రః । ద్విషంతం మహ్యాం రధ

యన్మో అహం ద్విష తే రధం। హ్రాం హ్రః ఓం అర్కభాస్కరా భ్యాంనమః। నమస్కా...మి ॥ ౧౮ ॥

ఓంభూర్భువస్సువః। హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం ఉద్యన్నద్య మిత్రమహః ఆరోహన్ను త్తరాందివం హృద్రోగం :మమసూర్యహారి మాణంచ నాశయ। హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం ఓం మిత్రరవిసూ ర్యభానుభ్యోనమః నమస్కా...మి ॥ ౧౯ ॥

ఓంభూర్భువస్సువః ఓం హ్రాం హ్రః హ్రాం హ్రీంశు కేషు మేహారి మాణాం రోపణకాసు దధ్మసి , అథోహారిద్రవేషు మే హారిమాణాం ని దధ్మసి హ్రాం హ్రః హ్రాం హ్రీం ఓం ఖగ పూష హిరణ్యగర్భ మరీ చిభ్యోనమః నమస్కా...మి ॥ ౨౦ ॥

ఓంభూర్భువస్సువః ఓం హ్రూం హ్రైం హ్రాం హ్రః ఉదగాద య మాదిత్యో విశ్వేనసహసా సహ ద్విషంతం మహ్యం రంధయ న్మో అహం ద్విష తే రధం । హ్రూం హ్రైం హ్రాం హ్రః ఓం ఆది త్య సవిత్రర్కభాస్క రేభ్యోనమః । నమస్కా...మి ॥ ౨౧ ॥

ఓంభూర్భువస్సువః ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రాం హ్రః హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రాం హ్రః ఉద్యన్నద్యమిత్ర మహః ఆరోహన్ను త్తరాందివం హృద్రోగం మమ సూర్యహారి మాణంచ నా శయ । శు కేషుమే హారిమాణం రోపణాకాసు దధ్మసి। అథో హారిద్ర వేషు మేహారిమాణం నిదధ్మసి, ఉదగాదయ మాదిత్యో విశ్వేన సహ సా సహ। ద్విషంతం మహ్యంరంధయన్మో అహం ద్విష తేరధం।హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రాం హ్రః హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రాం హ్రః ఓం మిత్ర రవి సూర్య భాను ఖగ పూష హిరణ్య గ ర్భ మరీచ్యాఽఽదిత్య సవిత్రర్క భాస్క రేభ్యోనమః। నమస్కా... మి ॥ ౨౨

ఓం భూర్భువస్వః ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః । ఉద్యన్నద్యమిత్రమహః। ఆరోహన్నుత్తరాందివం । హృద్రోగం మమ సూర్యహారిమాణంచ నాశయ। శుకేషు మేహరిమాణం। రోపణాకాసు దధ్మసి। అథో హారిద్రవేషు మే హారిమాణం నిదధ్మసి । ఉదగాదయ మాదిత్యో విశ్వేన సహసాసహ।ద్విషంతం మహ్యం రంధయ న్మో అహం ద్విషతేరధం ॥ హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః ఓం మిత్ర రవి సూర్య భాను ఖగ పూషహిరణ్యగర్భమరీచ్యాఽదిత్య సవి త్రర్క భాస్కరేభ్యో నమః । నమస్కారం...మి ॥ ౨౩ ॥

ఓం భూర్భువస్వః ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః। ఉద్యన్నద్య మిత్రమహః । ఆరోహ న్నుత్తరాందివం। హృద్రోగం మమ సూర్య। హారిమాణంచ నాశయ। శుకేషు మే హరిమాణం। రోపణాకాసుదధ్మసి। అథో హారిద్రవేషు మే హారిమాణం నిదధ్మసి। ఉదగాదయమాదిత్యో విశ్వేన సహసాసహ । ద్విషంతం మహ్యం । రంధయన్మోఅహం।ద్విషతేరధం ॥ హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః ఓం మిత్ర రవి సూర్య భాను ఖగ పూష హిరణ్యగర్భ మరీచ్యాఽదిత్యసవిత్రర్క భాస్కరేభ్యోనమః॥ నమస్కారం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ రక్తాంబరం రక్తవర్ణం రక్తనేత్రాబ్జయుగ్మకమ్।
ఛాయాశక్తి సమాయుక్తం ఘృణి స్సూర్య మహంభజే॥

అయ్యా। కొందరు త్రిచవిధానముచేతను, కొందరు అరుణ, సౌరములచేతను వారివారి అనుకూల ప్రకారము నమస్కారములు జర్పుదురు. శిష్టాచార ప్రకారము జర్పదగును.

అథ త్రిచార్ఘ్య ప్రదానమ్.

ఆచమ్య...ప్రీత్యర్థం అర్ఘ్యప్రదానాని కరిష్యే॥

ఓం భూర్భువస్సువః ఓం హ్రాం ఉద్యన్నద్య మిత్రమహః హ్రాం ఓం మిత్రాయ నమః ఇద మర్ఘ్యం సమర్పయామి॥ ౧ ॥

ఓం భూ...వః ఓం హ్రీం ఆరోహన్నుత్తరాందివం హ్రీం ఓం రవయే నమః ఇదమర్ఘ్యం...మి॥ ౨ ॥

ఓం భూ... వః ఓం హ్రూం హృద్రోగం మమ సూర్య హ్రూం ఓం సూర్యాయ నమః ఇదమర్ఘ్యం...మి॥ ౩ ॥

ఓం భూ...వః ఓం హ్రైం హరిమాణంచ నాశయ హ్రైం ఓం భానవే నమః ఇదమర్ఘ్యం...మి॥ ౪ ॥

ఓం భూ...వః ॥ ఓం హ్రౌం శుకేషు మే హరిమాణం హ్రౌం ఓం ఖగాయ నమః ఇద మర్ఘ్యం...మి॥ ౫ ॥

ఓం భూ...వః ఓం హ్రః రోపణాకాసు దధ్మసి హ్రః ఓం పూష్ణే నమః ఇద మర్ఘ్యం...మి॥ ౬ ॥

ఓం భూ...వః ॥ ఓం హ్రాం అథో హారిద్రవేషు మే హ్రాం ఓం హిరణ్య గర్భాయ నమః ఇదమర్ఘ్యం...మి॥ ౭ ॥

ఓం భూ...వః ఓం హ్రీం హరిమాణం నిదధ్మసి హ్రీం ఓం మరీచయే నమః ఇద మర్ఘ్యం...మి॥ ౮ ॥

ఓం భూ...వః ఓం హ్రూం ఉదగాదయ మాదిత్యః హ్రూం ఓం ఆదిత్యాయ నమః ఇద మర్ఘ్యం... ॥ ౯ ॥

ఓం భూ...వః ఓం హ్రైం విశ్వేనసహసాసహ హ్రైం ఓం సవిత్రేనమః ఇద మర్ఘ్యం...మి ॥ ౧౦ ॥

ఓం భూ ...వః ఓం హ్రౌం ద్విషంతంమహ్యాం రంధయన్మ హ్రౌం ఓం అర్కాయనమః ఇద మర్ఘ్యం... ॥ ౧౧ ॥

ఓంభూ...వః ఓం హ్రాః మో అహం ద్విషతేరధం హ్రాః ఓం భాస్కరాయనమః ఇద మర్ఘ్యం...మి ॥ ౧౨ ॥

ఓంభూ...వః ఓంహ్రాం హ్రీం ఉద్యన్నద్యమిత్రమహాఃఆరోహన్నుత్తరాం దివం హ్రాం హ్రీం ఓం మిత్రరవిభ్యాంనమః ఇదమ...మి॥

ఓంభూ...వః ఓం హ్రూం హ్రైం హృద్రోగం మమ సూర్య హరిమాణంచ నాశయ హ్రూం హ్రైం ఓం సూర్యభానుభ్యాంనమః ఇద...మి॥ ౧౪ ॥

ఓంభూ...వః ఓం హ్రౌం హ్రాః శుకేషు మే హరిమాణం రోపణాకాసు దధ్మసి హ్రౌం హ్రాః ఓం ఖగ పూషభ్యాంనమః ఇద మర్ఘ్యం...మి ॥ ౧౫ ॥

ఓంభూర్భు...వః ఓం హ్రాం హ్రీం అథో హారిద్రవేషు మే హరిమాణంచ నిదధ్మసి హ్రాం హ్రీం ఓం హిరణ్యాగర్భమరీచిభ్యాంనమః ఇద మ...మి ॥ ౧౬ ॥

ఓంభూర్భు...వః॥ఓంహ్రూం హ్రైం ఉదగాదయ మాదిత్యః విశ్వేన సహసాసహ హ్రూం హ్రైం ఓం ఆదిత్య సవితృభ్యాంనమః ఇదమ...మి ॥ ౧౭ ॥

ఓంభూ...వః ఓం హ్రౌం హ్రాః ద్విషంతం మహ్యాంరంధయన్మో అహం ద్విషతే రధం హ్రౌం హ్రాః ఓం అర్కభాస్కరాభ్యాం నమః ఇదమ...మి ॥ ౧౮ ॥

ఓంభూ...వః ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం ఉద్యన్నద్యమిత్రమహాః ఆరోహన్నుత్తరాందివం హృద్రోగం మమ సూర్యహరిమాణంచ నాశయ హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం ఓం మిత్రరవి సూర్య భానుభ్యోనమః ఇద మర్ఘ్యం...మి ॥ ౧౯ ॥

ఓంభూ...వః ఓం హ్రౌం హ్రాః హ్రాం హ్రీం శుకేషు మేహరిమాణం రోపణాకాసు దధ్మసి। అథో హారిద్రవేషు మే హరిమాణం నిదధ్మసి। హ్రౌం హ్రాః హ్రాం హ్రీం ఓం ఖగ పూష హిరణ్యాగర్భ మరీచిభ్యోనమః ఇద మ...మి ॥ ౨౦ ॥

త్రి చ వి ధా న ము.

ఓంభూ...వః ఓం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః ఉదగాదయ మాదిత్యః విశ్వేనసహసాసహ ద్విషంతం మహ్యాంరంధయన్మో అహం ద్విషతే రథం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః ఓం ఆదిత్యసవిత్రర్క భాస్కరేభ్యోనమః ఇద మర్ఘ్యం...మి ॥ ౨౧ ॥

ఓంభూ...వః ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః హ్రాం × హ్రః॥ఉద్యన్నద్యమిత్ర...ద్విషతేరథం॥హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః॥ హ్రాం × హ్రః ॥ ఓం మిత్రరవిసూర్య భాను ఖగ పూష హిరణ్యగర్భ మరీచ్యాఽదిత్య సవిత్రర్క భాస్కరేభ్యోనమః ॥ ఇదమర్ఘ్యం...మి ॥ ౨౨ ॥

ఓంభూ...వః ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః॥ హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః ఉద్యన్నద్యమిత్రమహః॥ హరిమాణం నిదధ్మసి ఉదగాదయ మాదిత్యః విశ్వేనసహసాసహ ద్విషంతం మహ్యాంరంధయన్మో అహం ద్విషతే రథం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః ఓం మిత్ర రవి సూర్య భాను ఖగ పూష హిరణ్యగర్భ మరీచ్యాదిత్య సవిత్రర్క భాస్కరేభ్యో నమః ఇద మ...మి॥ ౨౩ ॥

ఓం భూ...వః॥ ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః ఉదన్నద్య...రోపణా కాసు దధ్మసి అథో హారిద్రవేషు మే హరిమాణం నిదధ్మసి ఉదగాదయ...రథం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః ఓం మిత్ర రవి సూర్య భాను ఖగ పూష హిరణ్యగర్భమరీచ్యాఽదిత్య సవిత్రర్కభాస్కరేభ్యో నమః ఇద మ...మి॥ ౨౪ ॥

ఇతి త్రిచార్ఘ్యాని

త్రి చ వి ధా న మ్

సమాప్తమ్.

ప్రకటన

మహాన్యాసము సస్వరము ఇందు బహువిషయములుండును.		౬	౦
సూర్యనమస్కారదర్పణము ఇందు అరుణము సౌరము ఇత్యాదిసస్వరము	౦	౮	౦
ఆరాధనప్రయోగము సులభమార్గము.	౦	౧	౬
యత్యపరము సులభమార్గము. ముద్రణములోనున్నది	౦	౮	౦
పురుషసూక్తము టీకాతాత్పర్య భాష్యసహితము.	౦	౮	౦
పురుషసూక్తవిధాన దేవతార్చనము.	౦	౨	౦
శ్రీసూక్తవిధానము ఇందు లలితాసహస్ర నామములును చేరినవి.	౦	౨	౬
శ్రీసూక్తము టీకాతాత్పర్య భాష్యసహితము.	౦	౨	౦
మంత్రపుష్పము టీకాతాత్పర్యసహితము.	౦	౨	౦
విఘ్నేశ్వరపూజా తాత్పర్యసహితము.	౦	౧	౦
పుణ్యాహవాచనము స్వరక్రియాసహితము.	౦	౨	౦
నక్షత్రేష్టి సస్వరము	౦	౨	౦
విచ్ఛిన్నోపాసనము స్వరార్థక్రియా సహితము.	౦	౨	౦
యజ్ఞోపవీతధారణము.	౦	౧	౦
అమావాస్య తర్పణము	౦	౧	౦
శ్రీవేంకటేశ్వరోపాసనకల్పము.	౦	౧	౬
భారద్వాజసూత్రము.	౦	౨	౦
ఆశౌచనిర్ణయదర్పణము తాత్పర్యసహితము.	౦	౪	౦
ఇతిహాస, చరణవ్యూహము సోమోత్పత్తియును.	౦	౧	౦
వ్యాసపూజానుక్రమణిక యతులకుప్రాముఖ్యము.	౦	౧	౦
పురాణోక్తకర్మప్రకాశిక ఇది పూర్వప్రయోగము, సమస్తవిషయములును కలవు సులభమార్గము పురోహితులకు తప్పక నుండదగిన గ్రంథము.	౧	౪	౦
శూద్రాపరప్రయోగదర్పణము	౧	౪	౦
పురాణోక్త అపరము పురాణోక్త విధిగా జరుపుకునే వైశ్యులది	౧	౪	౦
యాజుష అపరప్రయోగానుక్రమణిక సస్వరము	౧	౮	౦
గోచారదర్శిని తాత్పర్యసహితము ప్రథమభాగము. గ్లేజు	౦	౧౨	౦
గోచారదర్శిని రెండవభాగము.	౦	౬	౦
ముహూర్తప్రదర్శిని తాత్పర్యసహితము. (జ్యోతిషము) గ్లేజు	౦	౧౨	౦

మచిలీపట్టణము,
ఆర్యానందముద్రాక్షరశాల,
బచ్చుపేట

ఇట్లు విధేయుండు,
చెల్లా - లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రి.

యాజుషస్మార్తమంత్రపాఠము.

ప్రథమభాగము

ఇది స్మార్తగృహస్థులకును ప్రతిస్మార్తవిద్యార్థులకును ప్రతిగ్రామపురోహితులకును ప్రాముఖ్యము.

గ్రంథము పూర్వము తాళపత్రములయం దుండుటచే దానిని సంగ్రహించి ఆస్తికులకందరికిని దెలియులాగున స్వరములతోఁగూడ ముద్రించితిమి ఇందు వలన శుభాశుభస్మార్తసాంప్రదాయములనెల్ల సులభముగాఁ దెలిసికొనవచ్చును ఇందుండు విషయములు, నమకము చమకము పురుషసూక్తము శ్రీసూక్తము భూసూక్తము అరుణము సౌరము పితృమేధము వివాహోపనయన మంత్రప్రశ్నములు రెండును ఉపనిషత్తులు (చిత్తి శిక్ష ఆనందవల్లి భృగువల్లి నారాయణము) నక్షత్రేష్టి మన్యుసూక్తము మొదలు రుద్ర సర్ప దేవీ రాత్రి హిరణ్య నీళా అన్నసూక్తములును నాచికేతాంతము షటక ధిశ్రవణము మహాన్యాసము దశశాంతులు సూర్యనమస్కారములు నవగ్రహమంత్రములు మొదలగు బహువిషయములు గలవు బహుజనులుకోరుటచే ౧౬ పౌనులు మేలుకాగితములమీద ముద్రించుచున్నాము కనుక తమకెన్ని ప్రతులు పంపమనెదరో అడ్రసు అనఁగా పోస్టు గ్రామము వగయిరాలు వెంటనే వ్రాయకోరినాను తమకుబహుమానముగా ఏదోవక చిన్న పుస్తకము కేట్లాగులును తమరు వ్రాయుప్రతులును వి. పి. టపాలోపంపఁబడును.

ఒకేతూరి 12 ప్రతులు మంత్రపాఠము వ్రాయువారికి 1 ప్రతి కమీషన్ ఇవ్వబడును ముందు అడ్వాన్సు రు 5-0-0 పంపవలయును తక్కినపైకమునకు వి - పి చేయుదుము తమరు వ్రాయుజాబుమాత్రము తెనుగునగాని ఇంగ్లీషుభాషలోగాని తమ సంతకముతో కూడా వివరముగా వ్రాయవలయును అలస్యమైన ప్రయోజనము కలుగదు. ఈపుస్తకము 1 కి వెల రు 1-12-0

మచిలీపట్టణము,
ఆర్యానందముద్రాక్షరశాల,
బచ్చుపేట

ఇట్లు విధేయుఁడు,
చల్లా - లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రి.